

**A programación,
metodoloxía e avaliación
para o desenvolvemento
das competencias clave na
LOMCE**

MATERIAIS ELABORADOS
SEMINARIO DE FORMACIÓN PERMANENTE

ÍNDICE:

1. Departamento de EPeV: Máscaras e caretas
2. Departamento de Inglés: Tríptico turístico
3. Departamento de matemáticas: Elaboración dun presuposto
4. Departamento de relixión: As relixións
5. Departamento de física e química: Os modelos atómicos
6. Departamento de economía: Tríptico a UE
7. Departamento de Francés (2ª LE): Tríptico turístico
8. Departamento de xeografía e historia: O antigo réxime
9. Departamento de tecnoloxía: A miña lámpara
10. Departamento de lengua y literatura castellana: O barroco
11. Departamento de bioloxía e xeoloxía: Exposición do reino vexetal
12. Departamento de filosofía: Que é o coñecemento?

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: MASCARAS E CARETAS

DEPARTAMENTO DE EPeV

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	MASCARAS E CARETAS				
Áreas traballadas:	EPV	Nivel:	ESO	Curs o:	3º
Mestres/as implicados/as:	CHUS COLMENERO TORRES				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

Esta tarefa está pensada para traballar os contidos do Bloque 1 e parte do Bloque 2, no curso de 3º ESO. Empezaremos realizando varios e diferentes exercicios na realización da actividade q concluirán coa tarefa da exposición das máscaras e caretas realizadas polo alumnado. Empregaremos as dúas horas semanais da área e realizarase na segunda avaliación.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

O proxecto realizarase no segundo trimestre. Adicaranse as dúas horas semanais.

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa nomenclatura e numeración indicada no currículo de Educación Secundaria publicado no decreto 86/2015 - DOG 29/06/2015

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	Creación dunha máscara de entroido tradicional con materiais plásticos e reciclados, coñecemento da súa historia e significado e partindo da interpretación e imaxinación propia, deseño e realización dunha careta, tamén con material plástico e reciclado.						
	X				X	X	X
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1		Exercicio 1.1		Exercicio 1.2	
Descrición:		Descrición		Descrición	
Buscar información sobre os tipos de máscaras do entroido tradicional galego, a súa historia e significado.		Realizar un breve resume das características fundamentais das máscaras de entroido galegas.		Debuxar bocetos das máscaras.bocetos da máscara de deseño persoal	
Criterios de avaliación:		Contidos:		Contidos:	
EPVA-B1.1, EPVA-B1.2, EPVA-B1.3, EPVA-B1.4, EPVA-B1.5, EPVA-B2.3, EPVA-B2.5,		EPVA-B1.1(3º), EPVA-B1.3(3º), EPVA-B2.7(3º), EPVA-B2.8(3º),		EPVA-B1.1(3º), EPVA-B1.2(3º), EPVA-B1.3(3º),	
Estándares de aprendizaxe:					
3º-EPVAB1.1.1, 3º-EPVAB1.1.2, 3º-EPVAB1.2.1, 3º-EPVAB1.3.1, 3º-EPVAB1.4.1, 3º-EPVAB1.4.2, 3º-EPVAB1.5.1, 3º-EPVAB1.5.3, 3º-EPVAB1.5.4, 3º-EPVAB1.5.6, 3º-EPVAB1.5.7, 3º-EPVAB2.4.1, 3º-EPVAB2.5.1, 3º-EPVAB2.5.2,					
Modelos de pensamento		Modelos de ensinanza		Recursos didácticos	
		Agrupamentos		Escenarios e tempos	

reflexivo, analítico, práctico e creativo.	congnitivo-construtivo, social cooperativo e persoal.	materias plásticos: papeis, lápices e pinturas, cartóns, cola, fíos, materias reciclados... Información escrita, audiovisual.	traballo en pequeno equipo cooperativo na búsqueda de información, e na primeira parte: proxecto e realización dunha máscara tradicional.	Aula de debuxo, búsqueda de información na biblioteca. mostra da tarefa nos pasillos, entrada do centro ou fora na casa da cultura da vila.
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

Actividade 2		Exercicio 2.1	Exercicio 2.2	Exercicio 2.3
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición
Escoller en pequeno equipo(dous ou tres) o tipo de máscara a realizar,escoller o boceto final e buscar o material intentando reciclar).		Escribir un breve resume das características da máscara escollida.	Realizar varios bocetos.	Realizar probas de cor, texturas, etc..escoller o material necesario para a confección da máscara.
Criterios de avaliación:		Contidos:	Contidos:	Contidos:
EPVA-B1.1, EPVA-B1.2, EPVA-B1.3, EPVA-B1.4, EPVA-B1.5, EPVA-B2.1,		EPVA-B1.1(3º), EPVA-B1.2(3º), EPVA-B1.3(3º),	EPVA-B1.1(3º), EPVA-B1.2(3º), EPVA-B1.3(3º), EPVA-B1.4(3º),	EPVA-B1.6(3º), EPVA-B1.7(3º), EPVA-B1.8(3º), EPVA-B2.1(3º), EPVA-B2.2(3º),
Estándares de aprendizaxe:				
1º-EPVAB1.1.1, 1º-EPVAB1.4.1, 3º-EPVAB1.1.1, 3º-EPVAB1.2.1, 3º-EPVAB1.3.1, 3º-EPVAB1.4.1, 3º-EPVAB1.5.2, 3º-EPVAB1.5.3, 3º-EPVAB1.5.4, 3º-EPVAB1.5.5, 3º-EPVAB1.5.6, 3º-EPVAB1.5.7, 3º-EPVAB2.1.1,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		Lápices de cores, papeis. Fotografías.	Grupos de dous ou tres.	Biblioteca e aula de plástica.
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			
Actividade 3		Exercicio 3.1		
Descrición:				

Elaboración da máscara entre dous, traballando cos materiais plásticos reciclados.		Descrición		
		Realizar varias probas cos materiais, ata chegar a decisión definitiva e realizala.		
		Contidos:		
		EPVA-B1.6(3º), EPVA-B1.7(3º), EPVA-B1.8(3º),		
Criterios de avaliación:				
EPVA-B1.4, EPVA-B1.5,				
Estándares de aprendizaxe:				
3º-EPVAB1.4.1, 3º-EPVAB1.4.3, 3º-EPVAB1.5.1, 3º-EPVAB1.5.3, 3º-EPVAB1.5.4, 3º-EPVAB1.5.5, 3º-EPVAB1.5.6, 3º-EPVAB1.5.7,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		Bosquexos, fotos e diferentes materiais plásticos e de reciclaxe.	Grupos de dous ou tres.	Aula de plástica.
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, cognitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual			

Actividade 4		Exercicio 4.1		Exercicio 4.2	
Descrición:		Descrición		Descrición	
Partindo dos coñecementos adquiridos nas anteriores actividades, realizar bocetos para deseñar a máscara individual, que pode ter características das tradicionais pero ten que ser de deseño propio.		Realizar bocetos.		Realizar a máscara deseñada individualmente.	
Criterios de avaliación:		Contidos:		Contidos:	
EPVA-B1.1, EPVA-B1.3, EPVA-B1.4, EPVA-B1.5,		EPVA-B1.4(3º),		EPVA-B1.1(3º), EPVA-B1.3(3º),	
Estándares de aprendizaxe:					
3º-EPVAB1.1.2, 3º-EPVAB1.3.1, 3º-EPVAB1.4.1, 3º-EPVAB1.5.1, 3º-EPVAB1.5.5, 3º-EPVAB1.5.6, 3º-EPVAB1.5.7,					
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	
		visionado de imaxes relacionadas co tema tratado.	individual.	aula de plástica.	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual				

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptorios	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	--	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
EPVA-B1.1	3º-EPVAB1.1.1 Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosque-xos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	Sempre comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosque-xos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.	Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, axustándose aos obxectivos finais.	Emprega algunhas veces os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, case nunca elabora bosque-xos, analíticos e miméticos.	Nunca Comprende nin emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, e nunca elabora bosque-xos, apuntamentos.	CAA
EPVA-B1.3	3º-EPVAB1.3.1- Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosque-xos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.					CCEC
EPVA-B1.5	3º-EPVAB1.5.1 - Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	Sempre utiliza e emprega con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas de forma moi axeitada ao	Utiliza as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	Utiliza algunhas técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma pouco axeitada ao obxectivo da actividade.	Non utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas nin as aplica de forma axeitada ao obxectivo da actividade.	CCL

EPVA-B1.5	3º-EPVAB1.5.4-Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais.	obxectivo da actividade.				CAA
EPVA-B1.5	3º-EPVAB1.5.5-Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos.					CSIEE
EPVA-B1.5	3º-EPVAB1.5.6 - Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	Sempre aproveita materiais reciclados cando é axeitado, para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	As veces, aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	case nunca aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	Non aproveita nunca materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas.	CSC
EPVA-B1.5	3º-EPVAB1.5.7-Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.					CSC

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

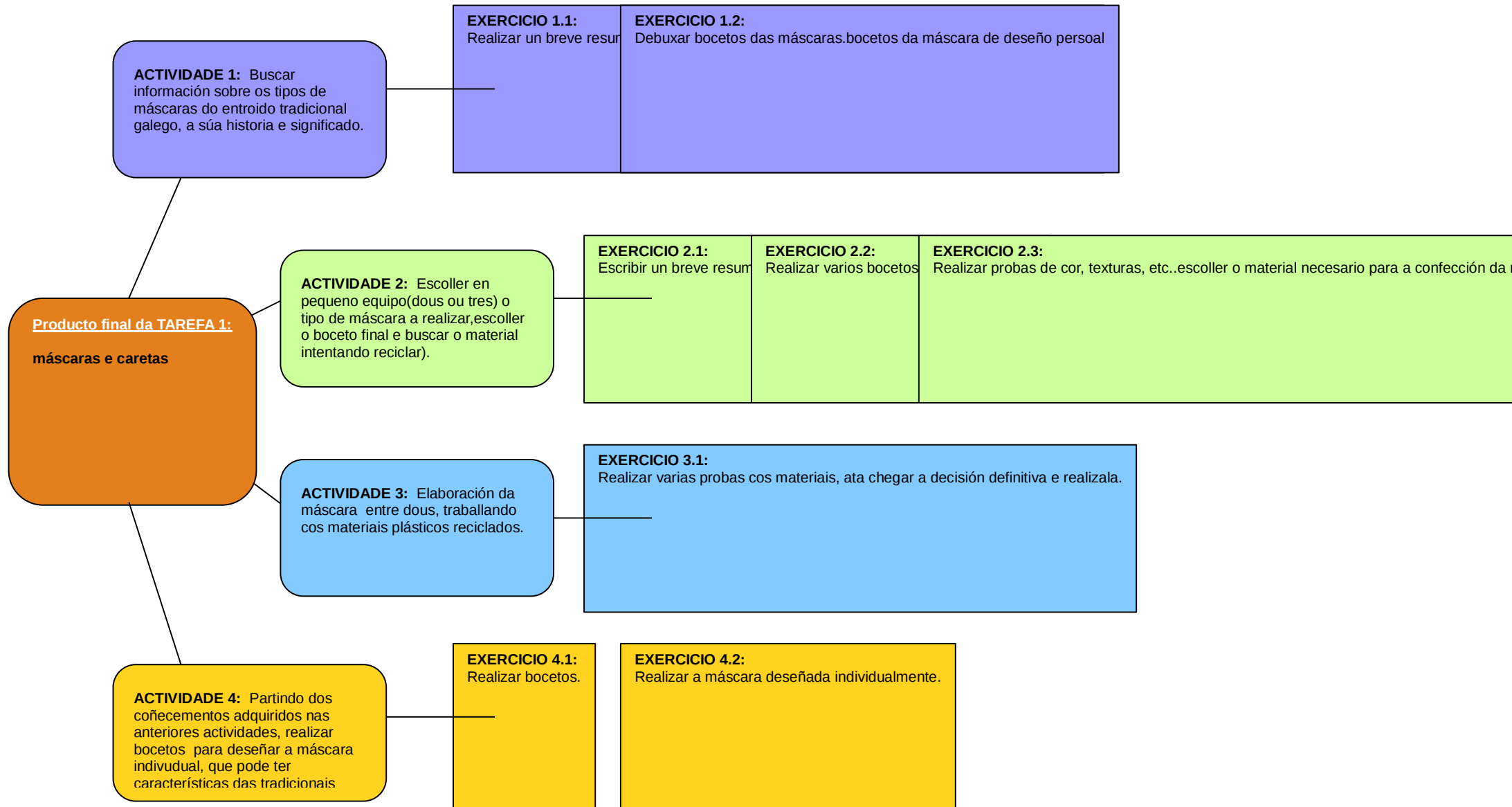
Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto social funciona como un elemento motivador paa o proceso de aprendizaxe do alumnado. O desenvolvemento da UDI leva a adquisición dos estándares de aprendizaxe programados.		
O traballo colaborativo grupal funciona axeitadamente. A realización do produto fomenta en cada alumno o desenrolo da súa sensibilidade, imaxinación e subxectividade.		
A realización do produto desperta no alumnado o interese pola imaxen visual e polas manifestacións artísticas.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar
	exposición na biblioteca do IES, nos pasillos ou fora do centro.	

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIÓNS ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EXERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
1º	EPVA	a, c, d, f, n		EPVA-B1.4-Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor pigmento	CCEC	1º-EPVAB1.4.1-Analiza, identifica e explica oralmente, por escrito e graficamente, o esquema compositivo básico de obras de arte e obras propias, atendendo aos conceptos de equilibrio, proporción e ritmo.
1º	EPVA	b, f, n		EPVA-B1.1-Identificar os elementos configuradores da imaxe.	CCEC	1º-EPVAB1.1.1-Identifica e valora a importancia do punto, a liña e o plano, analizando de xeito oral e escrito imaxes e producións gráfico plásticas propias e alleas.
3º	EPVA	a, c, d, f, n	EPVA-B1.3-A imaxe como representación da realidade. Iconicidade na imaxe gráfica. Niveis de iconicidade. EPVA-B1.4-O bosquejo ou apuntamento como estudo previo ao resultado final.	EPVA-B1.3-Debuxar con distintos niveis de iconicidade da imaxe.	CCEC	3º-EPVAB1.3.1-Comprende e emprega os niveis de iconicidade da imaxe gráfica, elaborando bosque-xos, apuntamentos, e debuxos esquemáticos, analíticos e miméticos.
3º	EPVA	a, c, d, f, n	EPVA-B1.6- Temperatura da cor. EPVA-B1.7-Simbolismo da cor.	EPVA-B1.4-Identificar e diferenciar as propiedades da cor luz e a cor pigmento.	CSIEE	3º-EPVAB1.4.1-Realiza modificacións da cor e as súas propiedades empregando técnicas propias da cor pigmento e da cor luz, aplicando as TIC, para expresar sensacións en composicións sinxelas. 3º-EPVAB1.4.2-Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas. 3º-EPVAB1.4.3-Realiza composicións abstractas con diferentes técnicas gráficas para expresar sensacións por medio do uso da cor.
3º	EPVA	a, c, f, h, ñ	EPVA-B2.7-Linguaxe da imaxe. Aprender a ler a imaxe. EPVA-B2.8-Denotación e connotación.	EPVA-B2.5- Describir, analizar e interpretar unha imaxe, distinguindo os seus aspectos denotativo e connotativo.	CCEC	3º-EPVAB2.5.1-Realiza a lectura obxectiva dunha imaxe identificando, clasificando e describindo os seus elementos. 3º-EPVAB2.5.2-Analiza unha imaxe, mediante unha lectura subxectiva, identificando os elementos de significación, narrativos e as ferramentas visuais utilizadas, sacando conclusións e interpretando o seu significado.
3º	EPVA	a, d, f	EPVA-B2.1-Percepción visual. Proceso perceptivo. EPVA-B2.2-Constantes perceptivas de forma, tamaño e cor.	EPVA-B2.1- Identificar os elementos e factores que interveñen no proceso de percepción de imaxes.	CAA	3º-EPVAB2.1.1-Analiza as causas polas que se produce unha ilusión óptica aplicando coñecementos dos procesos perceptivos.
3º	EPVA	b, c, d, f, g, n	EPVA-B1.1-Proceso creativo. Métodos creativos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	EPVA-B1.1-Coñecer e aplicar os métodos creativos gráfico-plásticos aplicados a procesos de artes plásticas e deseño.	CSIEE	3º-EPVAB1.1.1-Crea composicións aplicando procesos creativos sinxelos, mediante propostas por escrito, axustándose aos obxectivos finais. 3º-EPVAB1.1.2-Coñece e aplica métodos creativos

						para a elaboración de deseño gráfico, deseños de produto, moda e as súas múltiples aplicacións.
3º	EPVA	b, c, f, g, n	EPVA-B1.8-Materiais e técnicas de debuxo e pintura. Técnicas plásticas: secas, húmidas e mixtas.	EPVA-B1.5- Coñecer e aplicar as posibilidades expresivas das técnicas gráfico-plásticas secas, húmidas e mixtas. Témpera e lapis de grafito e de cor; colaxe.	CSC	3º-EPVAB1.5.1-Utiliza con propiedade as técnicas gráfico-plásticas coñecidas aplicándoas de forma axeitada ao obxectivo da actividade. 3º-EPVAB1.5.2-Utiliza o lapis de grafito e de cor, creando o claroscuro en composicións figurativas e abstractas mediante a aplicación do lapis de forma continua en superficies homoxéneas ou degradadas. 3º-EPVAB1.5.3-Experimenta coas témperas aplicando a técnica de diferentes formas (pinceis, esponxas, goteos, distintos graos de humidade, estampaxes, etc.), valorando as posibilidades expresivas segundo o grao de opacidade e a creación de texturas visuais cromáticas. 3º-EPVAB1.5.4-Utiliza o papel como material, manipulándoo, resgando ou pregando, creando texturas visuais e táctiles para crear composicións, colaxes matéricas e figuras tridimensionais. 3º-EPVAB1.5.5-Crea co papel recortado formas abstractas e figurativas compóndoas con fins ilustrativos, decorativos ou comunicativos. 3º-EPVAB1.5.6-Aproveita materiais reciclados para a elaboración de obras de forma responsable co medio e aproveitando as súas calidades gráfico-plásticas. 3º-EPVAB1.5.7-Mantén o seu espazo de traballo e o seu material en orde e estado perfectos, e achégao á aula cando é necesario para a elaboración das actividades.
3º	EPVA	b, d, f, g, n	EPVA-B1.2-O proceso creativo desde a idea inicial ata a execución definitiva.	EPVA-B1.2- Crear composicións gráfico-plásticas persoais e colectivas.	CSIEE	3º-EPVAB1.2.1-Reflexiona e avalía, oralmente e por escrito, o proceso creativo propio e alleo desde a idea inicial ata a execución definitiva.
3º	EPVA	e, g, o		EPVA-B2.3-Coñecer os fundamentos da imaxe en movemento e explorar as súas posibilidades expresivas.	CCL	3º-EPVAB2.4.1-Distingue significante e significado nun signo visual.

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: TRÍPTICO TURÍSTICO

DEPARTAMENTO DE INGLÉS

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	TRÍPTICO TURÍSTICO				
Áreas traballadas:	INGLÉS	Nivel:	1º ESO	Curso:	2015-16
Mestres/as implicados/as:	M. Luz Seco Chao				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

O alumnado realizará un tríptico turístico sobre o noso concello: San Cibrao. Trátase dunha tarefa que abrangue moitos aspectos do currículo da materia de inglés de 1º ESO, tales como estudo do vocabulario específico dos lugares, busca de información, redacción de textos, exposición oral do traballo realizado... O alumnado traballará individualmente ou en grupo dependendo do tipo de actividade necesaria para realizar esta tarefa. Traballando en grupo fomentaremos a cooperación, autonomía e responsabilidade, Esta UDI está relacionada cos 5 bloques do currículo de 1º curso de ESO presentes no Real Decreto de Educación Secundaria.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

--

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa nomencclatura e numeración indicada no currículo de Educación Secundaria publicado no decreto 86/2015 - DOG 29/06/2015

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	Tarefa realizada en grupos para 1º curso da ESO. O grupo consta de 23 alumnos con diferentes niveis polo que é un grupo moi heteroxéneo. Dividirase o grupo en 3 grupos de 5 alumnos e 2 grupos de 4 alumnos.Como vai haber actividades moi diversas practicamente todos os alumnos atoparán o seu oco en algunha das etapas da tarefa porque se inclúen distintos tipos de actividades e exercicios. Fomentamos a motivación porque imos traballar diversos aspectos do noso concello.						
Competencias clave:	X		X	X		X	X
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1	Exercicio 1.1	Exercicio 1.2	Exercicio 1.3	Exercicio 1.4
Descrición:	Descrición	Descrición	Descrición	Descrición
Busca de información, aprendizaxe do léxico necesario e planificación do tríptico.	Ler textos onde se describan os lugares típicos da vila de San cibrao.	Escribir oracións completas co léxico dos lugares da vila	Completar ocos en oracións coas preposicións e adverbios de lugar	Insertar os adxectivos necesarios en oracións para describir os lugares da vila en oracións
Criterios de avaliación:	Contidos:	Contidos:	Contidos:	Contidos:
PLE-B2.1, PLE-B2.4, PLE-B3.2 , PLE-B3.4, PLE-B5.8, PLE- B5.7,	PLE-B3.2(1º),	PLE-B2.1(1º), PLE-B5.7(1º),	PLE-B5.6(1º), PLE-B5.7(1º),	PLE-B5.7(1º),
Estándares de aprendizaxe:				
1º-PLEB2.1, 1º-PLEB2.4, 1º-PLEB3.2, 1º-PLEB3.4, 1º-PLEB5.7, 1º-PLEB5.8,				

Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		Caderno da materia, Tablets da aula ABALAR, Cartolinas, pegamento, tesoiras...	Gan grupo para os exercicios	Aula de inglés.
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, congñitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

Actividade 2				
Descrición:		Exercicio 2.1		Exercicio 2.2
Redacción dos textos do tríptico e estruturalo.		Descrición		Descrición
		Escribir os textos explicativos que darán sentido a cada imaxe do tríptico.		Debuxar un bosquexo do tríptico e estruturar como vai ser redactado.
Criterios de avaliación:		Contidos:		Contidos:
PLE-B2.6, PLE-B3.2 , PLE-B4.6, PLE-B5.8, PLE- B5.7,		PLE-B3.2(1º), PLE-B5.5(1º), PLE-B5.7(1º),		PLE-B5.7(1º),
Estándares de aprendizaxe:				
1º-PLEB2.6, 1º-PLEB3.2, 1º-PLEB4.6, 1º-PLEB5.7, 1º-PLEB5.8,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		Caderno e cartolinas	pequenos grupos	Aulas de plástica e inglés
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congñitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual			

Actividade 3		Exercicio 3.1		
Descrición:		Descrición		
Presentación oral do tríptico por equipos.		Presentación oral do feito no tríptico seguindo as estratexias de comunicación oral dadas polo profesor.		
Criterios de avaliación:		Contidos:		
PLE-B1.1, PLE-B1.2, PLE-B2.1, PLE-B2.2, PLE-B2.6, PLE-B5.6, PLE-B5.8, PLE-B5.7,		PLE-B1.2.(1º), PLE-B2.1(1º), PLE-B2.2(1º),		
Estándares de aprendizaxe:				
1º-PLEB1.1, 1º-PLEB1.2, 1º-PLEB2.1, 1º-PLEB2.2, 1º-PLEB2.6, 1º-PLEB5.6, 1º-PLEB5.7, 1º-PLEB5.8,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		Pósters dos trípticos si o grupo o fixo en cartolina. Ordenador e proxector para os grupos que os fixeron nas tablets	Pequenos grupos	Aula de inglés
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual			

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptor	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	---	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
1º-PLEB2.2 - Fai presentacións moi breves e ensaiadas comprensibles e con apoio visual de distintos soportes multimedia que lle permitan ilustralas con imaxes e seguir un guión sobre aspectos concretos e sinxelos de temas do seu interese ou relacionados cos seus estudos, e responde a preguntas breves e moi sinxelas dos oíntes sobre o contido das súas presentacións.	Preparou e ensaio amplamente a presentación, mantén contacto visual coa audiencia e emprega o vocabulario e estruturas axeitadas con fluidez.	Preparou e ensaio ben, emprega vocabulario e estruturas adecuadas pero fáltalle fluidez e contacto visual coa audiencia,	Preparou a presentación pero fáltalle soltura e fluidez no emprego de estruturas e vocabulario.	Non preparou axeitadamente a presentación. polo que lle falta fluidez e carece de vocabulario.	A presentación é moi pobre en léxico e fluidez, dubida constantemente e non mantén contacto visual coa audiencia.	
1º-PLEB2.1 - Na maioría das actividades de aula amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira nas diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que, ás veces, teña	Na aula emprega sempre o inglés como vehículo de comunicación	Na maioría das intervencións de aula emprega o inglés.	Emprega o inglés só cando é necesario para comunicarse co profesor pero non cos compañeiros de grupo	Raramente emprega o inglés para comunicarse.	Non emprega o inglés como vehículo de comunicación practicamente nunca, só cando se lle obriga.	Nunca emprega o inglés como vehículo de comunicación.

que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións.						
1º-PLEB4.6 - Fai unha presentación coidada dos textos escritos, en soporte impreso e dixital, utilizando correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación.	No caderno ten todas as actividades con orde e limpeza	Presenta un caderno con case todas as actividades con orde e limpeza	Presenta as actividades incompletas e o orde e limpeza regular	Case non ten actividades feitas no caderno e moi pouca orde e limpeza	Non ten feitas a maioría das actividades e presenta desorde e pouca limpeza	
1º-PLEB5.6 - Comunica con eficacia, comprendendo e utilizando adecuadamente as estruturas morfosintácticas básicas para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel, e estratexias de comunicación e de redundancia do significado (imaxes, elementos paralingüísticos, cuasilingüísticos básicos e paratextuais).	Emprega sempre as estruturas e vocabulario axeitado á situación comunicativa	Emprega con asiduidade as estruturas e vocabulario axeitado nas situacións comunicativas.	Emprega as estruturas e vocabulario dun xeito parcial nas situacións comunicativas	Case nunca emprega as estruturas axeitadas e o vocabulario e pobre	Non emprega as estruturas axeitadas nin o vocabulario específico nas situacións comunicativas.	

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

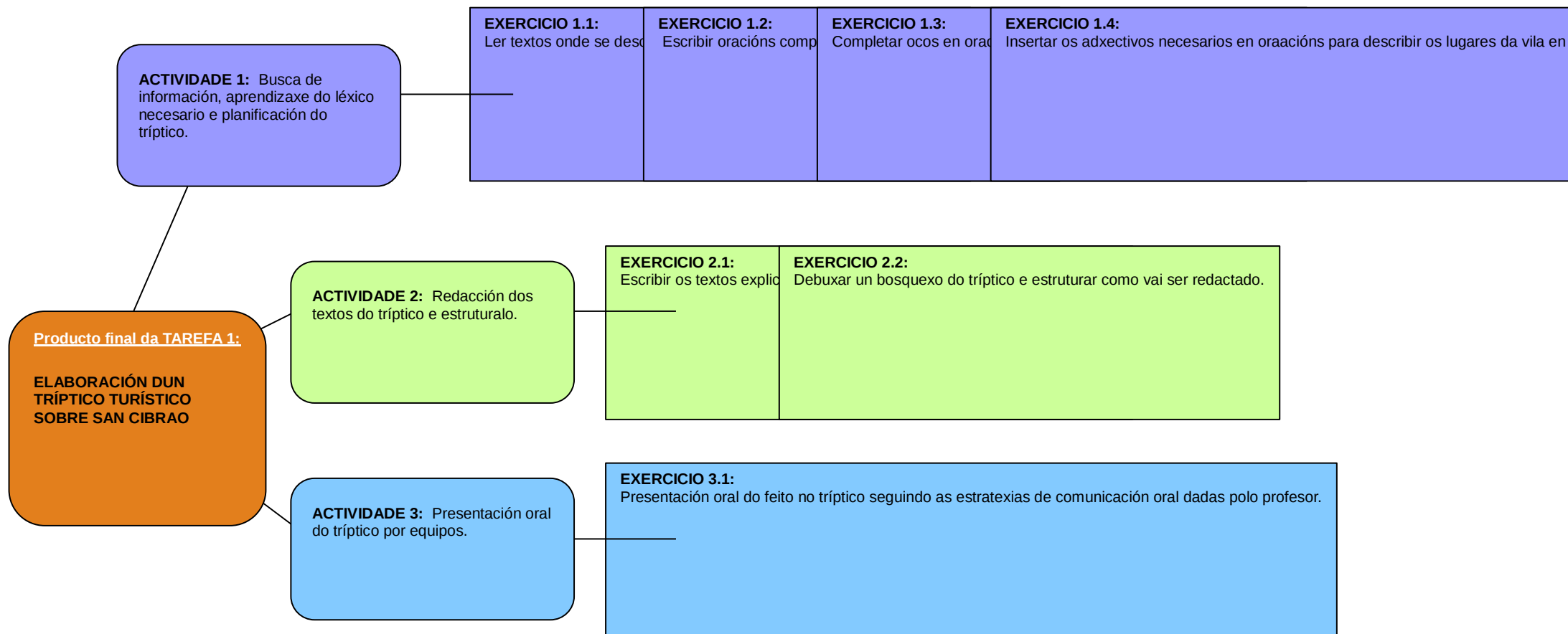
Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto social relevante constitúe un elemento motivador para o proceso de aprendizaxe do alumnado. A descrición das actividades e dos exercicios é clara e conducen a acadar o produto social relevante.		
O desenvolvemento da UDI leva á adquisición dos estándares de aprendizaxe programados. Os recursos materiais e temporais empregados son axeitados para a realización da UDI na súa totalidade.		
A/O docente xestiona adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado.		
A UDI permite unha atención educativa personalizada e unha aprendizaxe inclusiva do alumnado con NEAE.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIÓNS ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EXERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
1º	PLE	a, c, d, l	PLE-B1.2.-Tolerancia da comprensión parcial ou vaga nunha situación comunicativa	PLE-B1.1-Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais e uso dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto.	CCL CD CAA CCEC	1º-PLEB1.1-Comprende frases e expresións habituais relacionadas con necesidades inmediatas e temas cos que se estea moi familiarizado/ a, sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado.
1º	PLE	a,c,d,e,i		PLE-B3.4- Identificar a información esencial, os puntos máis relevantes e detalles importantes en textos, tanto en formato impreso como en soporte dixital, breves, sinxelos e ben estruturados, escritos nun rexistro informal ou estándar, que traten de asuntos cotiáns, de temas coñecidos e previsibles de interese ou relevantes para os propios estudos, e que conteñan estruturas sinxelas e un léxico básico de uso común e habitual.	CCL CD CAA CCEC	1º-PLEB3.4-Atopa a información que necesita para a realización dunha tarefa en narracións breves moi sinxelas en lingua estándar, e en guías de lecer, dicionarios, catálogos, etc.
1º	PLE	a,c,d,e,i	PLE-B3.2-Use de técnicas como subliñar ou tomar notas para lograr unha mellor comprensión do contido e da estrutura do texto.	PLE-B3.2 -Comprender instrucións básicas e avisos, obrigas e prohibicións (por exemplo, indicacións para chegar a un lugar, frecuencia da dose dun medicamento, manexo elemental de aparellos coñecidos, etc.).	CCL CD CAA CCEC	1º-PLEB3.2-Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta de carácter pedagóxico claramente estruturados e nun rexistro estándar e con imaxes ilustrativas redundantes sobre temas relativos a materias educativas ou do seu interese (por exemplo, sobre un tema curricular, un programa informático, unha cidade, un deporte ou o ambiente), sempre que poida reler as seccións difíciles.
1º	PLE	a,c,d,i,		PLE-B2.4-Producir textos breves e comprensibles, en conversas cara a cara, nun rexistro neutro ou informal, cunha linguaxe sinxela, nos que se dá, se solicita e intercambia información básica sobre temas de importancia na vida cotiá e asuntos coñecidos ou de interese persoal ou educativo propios da súa idade e do seu nivel escolar, e se xustifican brevemente e de xeito básico os motivos de determinadas accións e plans sinxelos, aínda que ás veces haxa interrupcións ou vacilacións, resulten evidentes as pausas e a reformulación para organizar o discurso e seleccionar expresións e estruturas, e o interlocutor teña que solicitar ás veces que se lle repita o dito, e mesmo solicite axuda ao interlocutor para expresar adecuadamente o seu texto.	CCL CD CAA CCEC	1º-PLEB2.4-Establece contacto social en función da situación de comunicación, real ou simulada, e reformula ou rectifica se non se lle comprende, e pide aclaración se non entende algo.
1º	PLE	a,c,d,i,o		PLE-B5.8-Comprender e utilizar un repertorio léxico oral básico suficiente para comunicar información, contidos elementais doutras materias do currículo e	CCL CAA CCEC CD	1º-PLEB5.8-Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se

				opinións breves, simples e directas en situacións habituais e cotiás propias da súa idade e do seu nivel escolar.		utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como per-soa plurilingüe.
1º	PLE	a,c,d,i,o	PLE-B5.6-Léxico oral e escrito básico de uso común relativo a: ? Identificación persoal elemental; vivenda, fogar e contexto; actividades da vida diaria; familia e amizades; traballo, tempo libre, lecer e deporte; vacacións; saúde e coidados físicos; educación e estudo; compras; alimentación e restauración; transporte; lingua e comunicación; ambiente, clima e ámbito natural; e tecnoloxías da información e da comunicación. ? Expresións fixas; enunciados fraseolóxicos básicos e máis habituais (saúdos, despedidas, preguntas por preferencias e expresión sinxelas de opinións), e léxico sobre temas relacionados con contidos sinxelos doutras áreas do currículo.	PLE-B5.6-Utilizar as experiencias lingüísticas e os coñecementos adquiridos en todas as linguas que coñece para establecer similitudes e diferenzas coa nova lingua e desenvolver unha competencia comunicativa plurilingüe, e apreciar a riqueza persoal e social que proporciona ser unha persoa plurilingüe.	CCL CAA CCEC	1º-PLEB5.6-Comunica con eficacia, comprendendo e utilizando adecuadamente as estruturas morfosintácticas básicas para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel, e estratexias de comunicación e de redundancia do significado (imaxes, elementos paralingüísticos, cuasilingüísticos básicos e paratextuais).
1º	PLE	a,c,d,i,o	PLE-B5.7-Estruturas sintáctico-discursivas propias de cada idioma.	PLE- B5.7-Levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, utilizando os expoñentes máis comúns e básicos desas funcións e os patróns discursivos igualmente básicos de uso máis frecuente, e amosar control sobre un conxunto de estruturas gramaticais e modelos de oracións e frases dentro dun repertorio básico memorizado.	CCL CAA CCEC	1º-PLEB5.7-Recoñece e utiliza un vocabulario oral e escrito básico e suficiente para comprender e elaborar textos sinxelos propios do seu nivel educativo.
1º	PLE	a,c,d,i		PLE-B1.2-Coñecer e saber aplicar as estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto: anticipación do contido xeral do que se escolta con axuda de elementos verbais e non verbais, e uso dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto.	CCL CAA CCEC	1º-PLEB1.2-Capta os puntos principais e os detalles salientables de instrucións, preguntas, explicacións, diálogos e outras mensaxes orais sinxelas articuladas con claridade e pausadamente, relacionadas coas actividades de aula e con áreas de prioridade inmediata.
1º	PLE	a,c,d,i		PLE-B2.6-Manexar con certa fluidez frases curtas, grupos de palabras e fórmulas básicas para desenvolverse de xeito suficiente en breves intercambios en situacións habituais e cotiás, aínda que se interrompa o discurso para procurar expresións e articular palabras menos frecuentes.	CCL CD CAA CCEC	1º-PLEB2.6-Colabora coas demais persoas na interacción, verificando a comprensión propia e a das demais persoas mediante estratexias de compensación lingüísticas e non verbais, e cooperando activamente na realización das tarefas de comunicación, e manifesta interese e respecto polas achegas dos seus compañeiros e das súas compañeiras.
1º	PLE	a,c,d,i		PLE-B4.6-Presentar os textos escritos de xeito coidado (con atención ás marxes, riscaduras, liñas dereitas, letra clara, letras maiúsculas e minúsculas cando corresponda, etc.), en soporte impreso e dixital.	CCL CD CAA CCEC	1º-PLEB4.6-Fai unha presentación coidada dos textos escritos, en soporte impreso e dixital, utilizando correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación.

1º	PLE	a,c,d,i	PLE-B2.1-Estratexias de produción: ? Planificación. ? Identificación do contexto, do destinatario e da finalidade da produción ou da interacción. ? Adecuación do texto ao destinatario, ao contexto e á canle, escollendo os expoñentes lingüísticos necesarios para lograr a intención comunicativa ? Percepción da mensaxe con claridade, distinguindo a súa idea ou ideas principais e a súa estrutura básica. ? Execución. ? Activación dos coñecementos previos sobre modelos e secuencias de interacción, e elementos lingüísticos previamente asimilados e memorizados. ? Expresión da mensaxe con claridade e coherencia básica, estruturándoa adecuadamente e axustándose, de ser o caso, aos modelos e ás fórmulas de cada tipo de texto traballados na clase previamente. ? Reaxuste da tarefa (emprender unha versión máis modesta desta) ou da mensaxe (facer concesións no que realmente lle gustaría expresar), tras valorar as dificultades e os recursos lingüísticos dispoñibles. ? Compensación das carencias lingüísticas mediante procedementos lingüísticos e paralingüísticos: ? Lingüísticos: ? Modificación de palabras de significado parecido. ? Definición ou parafrase dun termo ou unha expresión. ? Paralingüísticos: ? Petición de axuda ou clarificación. ? Sinalización de obxectos, uso deícticos ou realización de accións que aclaren o significado. ? Uso da linguaxe corporal culturalmente pertinente (acenos, expresións faciais, posturas, e contacto visual ou corporal). ? Uso de elementos cuasiléxicos (hum, puah, etc.) de valor comunicativo. ? Uso dos elementos prosódicos sinxelos (pausas, ritmo e entoación) como substitutos dos marcadores discursivos para indicarlle ao destinatario ou oírte as partes do discurso que deben ser coínterpretadas.	PLE-B2.1-Pronunciar e entoar de xeito claro e intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que os interlocutores teñan que solicitar repeticións de cando en vez.	CCL CD CAA CCEC	1º-PLEB2.1-Na maioría das actividades de aula amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira nas diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que, ás veces, teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións.
1º	PLE	a,c,d,i	PLE-B2.2-Actitude de respecto cara a si mesmo/a e cara ás demais persoas, para comprender e facerse comprender.	PLE-B2.2-Interactuar de xeito sinxelo en intercambios claramente estruturados, utilizando fórmulas ou xestos simples para tomar ou ceder a quenda de palabra, aínda que se dependa en grande medida da actuación do interlocutor.	CCL CD CAA CCEC	1º-PLEB2.2-Fai presentacións moi breves e ensaiadas comprensibles e con apoio visual de distintos soportes multimedia que lle permitan ilustralas con imaxes e seguir un guión sobre aspectos concretos e sinxelos de temas do seu interese ou relacionados cos seus estudos, e responde a preguntas breves e moi sinxelas dos oírtes sobre o contido das súas presentacións.

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: Elaboración de un presupuesto para visitar una ciudad.

MATEMÁTICAS

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	Elaboración de un presupuesto para visitar una ciudad.				
Áreas traballadas:	Matemáticas	Nivel:	1ºESO	Curso:	1º
Mestres/as implicados/as:	Ana Piñeiro Giz				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

,Vamos a realizar un presupuesto de viaje .Comparar entre diferentes opciones y crear una que se acomode a nuestra economía..Los..estandares del area de matematicas.Bloque..1 y 2..Vamos a hacer en grupo pequeño itinerarios ,presupuestos calculando :desplazamiento ,comidas, estancias.....El proyecto permitirá trabajar una parte de los estandares de aprendizaje,presentes en Real Decreto de ESO para 1º curso. El grupo a quien se dirige esta UDI es muy heterogenea.Alumnos inmigrantes,de medio rural y urbano.El grupo está formado por 20 alumnos con grandes diferencias de competencia curricular ,autonomia y motivación.Incluye ungrupo de 4 alumnos con dificultades de aprendizaxe y un nivel competencia de Primaria.Por último se expondrán los resultados con sus parámetros correspondientes, en el aula mediante presentación visual .Esta tarefa desenvólvese na área de matemáticas pero se puede realizar en colaboración con otras áreas.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

La actividad se realizara durante una quincena del 1º trimestre.

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa nomenclatura e numeración indicada no currículo de Educación Secundaria publicado no decreto 86/2015 - DOG 29/06/2015

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	Elegir de los propuestos encontrados el que más nos gusta.en cada grupo.						
Competencias clave:	X				X	X	
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1	Exercicio 1.1	Exercicio 1.2
Descrición:	Descrición	Descrición
Buscar informacion en catálogos, analizar.	Lee en catálogos y anota distintos lugares y precios para un viaje.	Calcula el valor de cada viaje para el grupo clase.
Criterios de avaliación:	Contidos:	Contidos:
MA-B1.1, MA-B1.2, MA-B1.6, MA-B2.1, MA-B2.4,	MA-B1.1(1º), MA-B1.2(1º), MA-B1.3(1º),	MA-B1.5(1º), MA-B2.2(1º),
Estándares de aprendizaxe:		
1º-MAB1.1.1, 1º-MAB1.2.1, 1º-MAB1.6.1, 1º-MAB2.1.1, 1º-MAB2.4.2,		
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos
		Agrupamentos
		Escenarios e tempos

Reflexivo ,analítico	Cognitivo constructivo	Videos ,impresos,catalogos de agencias viajes,	en grupo pequeño ,trabajo individual-	aula, 3 sesiones
<i>Reflexivo, analítico, lógico, práctico, sistémico, analógico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, cognitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

Actividade 2		Exercicio 2.1		Exercicio 2.2	
Descrición:		Descrición		Descrición	
Clasificar los presupuestos .en orden más a menos precio.		Calcular el coste por alumno del desplazamiento.		Calcular el precio total de cada uno con la comida por día.	
		Contidos:		Contidos:	
		MA-B1.1(1º), MA-B1.3(1º), MA-B2.2(1º),		MA-B1.3(1º), MA-B2.8(1º),	
Criterios de avaliación:					
MA-B1.1, MA-B1.2, MA-B1.8, MA-B2.1, MA-B2.4,					
Estándares de aprendizaxe:					
1º-MAB1.1.1, 1º-MAB1.2.1, 1º-MAB1.2.3, 1º-MAB1.8.5, 1º-MAB2.1.1, 1º-MAB2.4.2,					
Modelos de pensamento		Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
Analítico Lòxico		Cognitivo	cuaderno	grupo e individual	la clase ,dos sesiones
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analòxico, deliberativo, crítico e creativo		Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual			

Actividade 3		Exercicio 3.1		Exercicio 3.2	
Descrición:		Descrición		Descrición	
Elaboracion y presentación de los datos.		Elaborar en un folio esquema de lo trabajado:Lugar dias de estancia y coste.		Defender su opcion ,explicar al grupo clase.	
Criterios de avaliación:		Contidos:		Contidos:	
MA-B1.1, MA-B1.6,		MA-B1.1(1º), MA-B1.5(1º),		MA-B1.1(1º),	
Estándares de aprendizaxe:					
1º-MAB1.1.1, 1º-MAB1.6.1, 1º-MAB1.6.2,					

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptor	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
MA-B2.1	1º-MAB2.1.1 - Identifica os tipos de números (naturais, enteiros, fraccionarios e decimais) e utilízaos para representar, ordenar e interpretar axeitadamente a información cuantitativa	conoce e usa nº naturales	CMCT	Proba escrita

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
MA-B1.2	1º-MAB1.2.1 - Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, e contexto do problema).	Comprende los enunciados de los problemas y los analiza utilizando nº naturales. Aplica la estrategia más adecuada. Emplea el mismo proceso en otros contextos.	Lee comprensivamente enunciado del problema utilizando nº naturales. Analiza datos, deduce relación entre ellos, elige estrategia para resolver el problema.	Comprende parcialmente la información de los enunciados de un problema con nº naturales...	No Comprende la información de los problemas con nº naturales, necesita apoyos para elegir la estrategia	CMCT

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

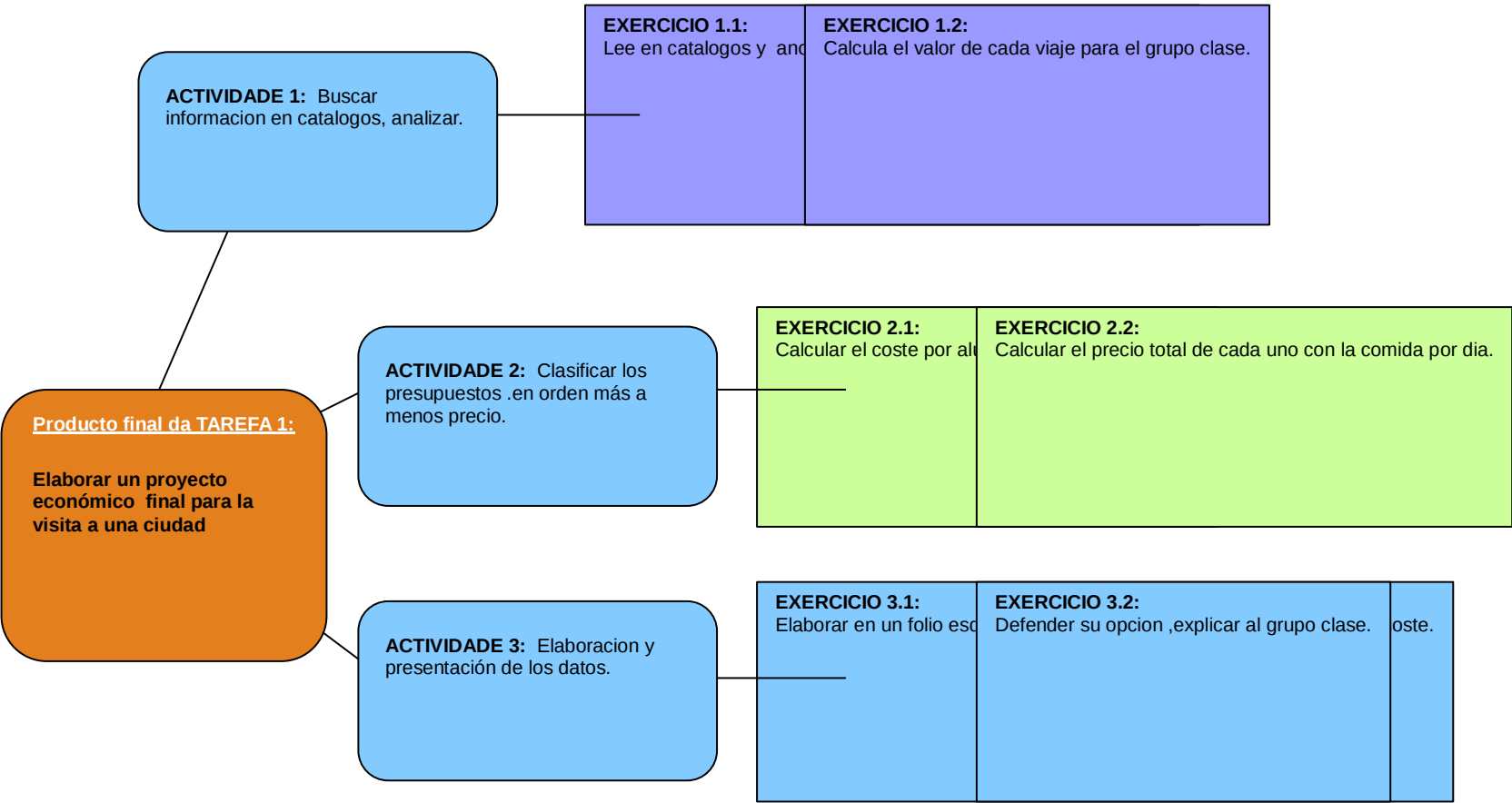
Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
El producto social es motivador en el proceso de aprendizaje.		
La descripción de las actividades y de los ejercicios es clara y conducen a alcanzar la tarea.		
Los estándares son alcanzados a través de esta UDI.		
La atención educativa será iinclusiva con los alumnos con necesidades específicas y con los alumnos inmigrantes.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar
Una información sobre lo resultados con el fin de su participación en la realización del proyecto.	Charla informativa en la biblioteca.	No procede.

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIONES ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EJERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
1º	MA	a,b,c,d,e,f,g,i,l,m,n,ñ,o	MA-B1.5-Práctica dos procesos de matematización e modelización, en contextos da realidade e en contextos matemáticos, de xeito individual e en equipo.	MA-B1.8-Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao quefacer matemático.	CMCT CSIEE CSC	1º-MAB1.8.5-Desenvolve habilidades sociais de cooperación e traballo en equipo.
1º	MA	a,b,c,d,e,f,g		MA-B1.6-Desenvolver procesos de matematización en contextos da realidade cotiá (numéricos, xeométricos, funcionais, estatísticos ou probabilísticos) a partir da identificación de situacións problemáticas da realidade.	CMCT	1º-MAB1.6.1-Identifica situacións problemáticas da realidade susceptibles de conter problemas de interese 1º-MAB1.6.2-Establece conexións entre un problema do mundo real e o mundo matemático, identificando o problema ou os problemas matemáticos que subxacen nel e os coñecementos matemáticos necesarios.
1º	MA	b,e,f,g,h	MA-B2.2-Números enteiros: representación, ordenación na recta numérica e operacións. Operacións con calculadora.	MA-B2.1-Utilizar números naturais, enteiros, fraccionarios e decimais, e porcentaxes sinxelas, as súas operacións e as súas propiedades, para recoller, transformar e intercambiar información e resolver problemas relacionados coa vida diaria.	CMCT	1º-MAB2.1.1-Identifica os tipos de números (naturais, enteiros, fraccionarios e decimais) e utilízalos para representar, ordenar e interpretar axeitadamente a información cuantitativa
1º	MA	e,f,h		MA-B1.2-Utilizar procesos de razoamento e estratexias de resolución de problemas, realizando os cálculos necesarios e comprobando as solucións obtidas.	CMCT CAA	1º-MAB1.2.1-Analiza e comprende o enunciado dos problemas (datos, relacións entre os datos, e contexto do problema). 1º-MAB1.2.3-Realiza estimacións e elabora conxecturas sobre os resultados dos problemas para resolver, valorando a súa utilidade e eficacia.
1º	MA	e,f		MA-B2.4-Elixir a forma de cálculo apropiada (mental, escrita ou con calculadora), usando diferentes estratexias que permitan simplificar as operacións con números enteiros, fraccións, decimais e porcentaxes, e estimando a coherencia e a precisión dos resultados obtidos.	CMCT	1º-MAB2.4.2-Realiza cálculos con números naturais, enteiros, fraccionarios e decimais, decidindo a forma máis axeitada (mental, escrita ou con calculadora), coherente e precisa.
1º	MA	f,h	MA-B1.1-Planificación e expresión verbal do proceso de resolución de problemas.	MA-B1.1-Expresar verbalmente e de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema	CCL CMCT	1º-MAB1.1.1-Expresa verbalmente e de forma razoada o proceso seguido na resolución dun problema, coa precisión e o rigor adecuados

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: AS RELIXIÓNS

DEPARTAMENTO DE RELIXIÓN

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	AS RELIXIÓNS				
Áreas traballadas:	RELIXIÓN CATÓLICA	Nivel:	ESO	Curso:	4º
Mestres/as implicados/as:	SIMÓN FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

REALIZACIÓN DUN XOGO DA OCA ONDE AS CASIÑAS RECOLLAN PREGUNTAS REFERIDAS AS 5 PRINCIPAIS RELIXIÓNS. O ALUMNADO ACHEGARASE AS MEDIACIÓNS DAS PRINCIPAIS RELIXIÓNS PLANTEXANDO AS PREGUNTAS QUE FORMARÁN PARTE DO CUESTIONARIO DO XOGO.

A PARTICIPACIÓN NO XOGO VAINOS LEVARA A INTENTAR ADQUIRIR COÑECEMENTOS DAS PRINCIPAIS RELIXIÓNS, TRABALLANDO GRAN PARTE DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE PRESENTES NO REAL DECRETO DE EDUCACIÓN SECUNDARIA PARA O CUARTO CURSO. SERÁ UNHA APRENDIZAXE COOPERATIVA, FOMENTANDO O TRABALLO EN EQUIPO E A AUTONOMÍA RESPONSABLE.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

O PROXECTO REALIZARSE NO SEGUNDO TRIMESTRE, OCUPANDO UN MÍNIMO DE CATRO SESIONS

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa nomenclatura e numeración indicada no currículo de Educación Secundaria publicado no decreto 86/2015 - DOG 29/06/2015

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	Elaboración de fichas explicativas das mediacións das principais relixións por número de seguidores.					
				X		X
Competencias clave:	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
						CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1	Exercicio 1.1	Exercicio 1.2	Exercicio 1.3
Descrición:	Descrición	Descrición	Descrición
Estudo das 5 relixións con maior número de seguidores.	Agrupar conceptos correspondentes a cada relixión.	Describir as crenzas, os ritos , a moral e os libros destas relixións	Identifica signos e símbolos relixiosos comentando os seus significados.
Criterios de avaliación:	Contidos:	Contidos:	Contidos:
<i>Coñecer e comparar criticamente as relixións da antigüidade coa realidade, co cristianismo e cos seus principais valores e virtudes.</i>	<i>Relixións actuais que son consideradas como tales, significado.</i>	<i>As crenzas , os ritos ,a moral...</i>	<i>Os símbolos relixiosos.</i>
Estándares de aprendizaxe:			
<i>1.2 Busca información e presenta o grupo as respostas das distintas relixións as preguntas de sentido.</i>			

Actividade 2		Exercicio 2.1	Exercicio 2.2
Descrición:		Descrición	Descrición
Compilar en cartolinas as preguntas		Compilar en pequenas cartolinas as preguntas máis importantes das crenzas e dos símbolos relixiosos das mesmas.	Separar as preguntas por cores relacionados ca relixión correspondente.
Criterios de avaliación:		Contidos:	Contidos:
<i>Coñecer e comparar criticamente as relixións da antigüidade coa realidade, co cristianismo e cos seus principais valores e virtudes.</i>		<i>Recopilación do máis importante de cada relixión.</i>	
Estándares de aprendizaxe:			
<i>2.2 Analiza e debate las principais diferencias entre la revelación de Dios e las relixións.</i>			

Actividade 3		Exercicio 3.1			
Descrición:		Descrición			
Participar no xogo		Os alumnos manteranse nos mesmos grupos de traballo para competir contra os seus compañeiros. Cada casiña representará unha relixión. As normas serán as mesmas que as da Oca tradicional			
Criterios de avaliación:		Contidos:			
<i>Coñecer e comparar criticamente as relixións da antigüidade coa realidade, co cristianismo e cos seus principais valores e virtudes.</i>		<i>Dinámica do xogo</i>			
Estándares de aprendizaxe:					
<i>1.1 Identifica e clasifica los rasgos principais (enseñanza, comportamento e culto) en las relixións monoteístas.</i>					
Modelos de pensamento	Modelos de enseñanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	

<i>Reflexivo, analítico, lógico, práctico, sistémico, analógico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, cognitivo-construtivo, social: cooperativo, dialógico, pessoal-individual</i>	<i>Libro de texto, material informático e material da biblioteca.</i>	<i>Grupos de 4 alumnos.</i>	<i>Aula, biblioteca e sala de informática.</i>

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptores	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	---	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
REC-B1.1	RE1.2.1 2.1 Identifica e diferencia la diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.	Diferencia claramente tódalas mediacións das principais relixións.	Diferencia e ordea os ritos, mitos, símbolos, ... das distintas relixións.	Coñece e distingue relixións	Non diferencia ningún concepto das distintas relixións	CMC CSC

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

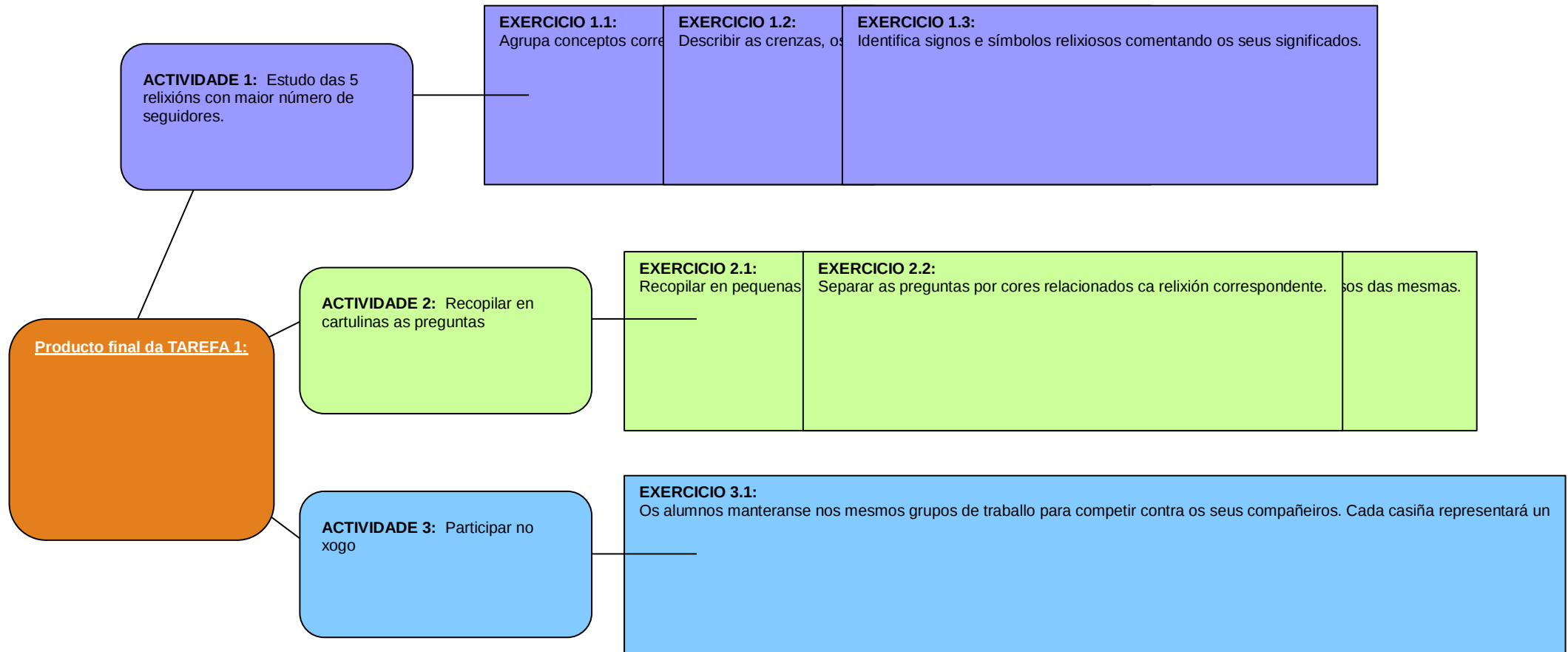
Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto social relevante constitúe un elemento motivador para o proceso de aprendizaxe do alumnado.		
A descrición das actividades e dos exercicios é clara e conducen a acadar o produto social relevante.		
O desenvolvemento da UDI leva á adquisición dos estándares de aprendizaxe programados.		
Os recursos materiais e temporais empregados son axeitados para a realización da UDI na súa totalidade.		
O docente xestiona adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado.		
A UDI permite unha atención educativa personalizada e unha aprendizaxe inclusiva do alumnado NEAE.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIÓNS ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EXERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
4º	REC	Educar a dimensión transcendente e relixiosa, e a el partindo da experiencia humana e «desde» e «para» a vida persoal, social, relixiosa e ambiental.		<i>Coñecer e comparar criticamente as relixións da antigüidade coa realidade, co cristianismo e cos seus principais valores e virtudes.</i>	CMC CSC	<i>1.1 Identifica e clasifica los rasgos principais (enseñanza, comportamento e culto) en las relixións monoteístas.</i> <i>1.2 Busca información e presenta o grupo las respostas de las distintas relixións a las preguntas de sentido.</i> <i>2.2 Analiza e debate las principais diferencias entre la revelación de Dios e las relixións.</i>

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: MODELOS ATÓMICOS

DEPARTAMENTO DE FÍSICA E QUÍMICA

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	MODELOS ATÓMICOS				
Áreas traballadas:	FÍSICA E QUÍMICA	Nivel:	ESO	Curso:	3º
Mestres/as implicados/as:	Mº DEL ROSARIO GONZÁLEZ GERVASI				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

A actividade consiste na construción dunha maqueta do átomo de aluminio. A maqueta reproducirá os tamaños e as proporcións das partículas subatómicas. O proxecto permitirá traballar unha gran parte dos estándares de aprendizaxe presentes no Real Decreto de Educación Secundaria para tercer curso de Educación Secundaria Obligatoria. Estes estándares abordaranse a través dun aprendizaxe cooperativo, co cal estarase formando ó alumnado no traballo cooperativo, fomentando a autonomía e a responsabilidade. Va dirixido ós alumnos de 3º da ESO entre os que non se aprecian especiais dificultades de aprendizaxe. A unidade didáctica encádrase no curriculum de Física e Química de 3º ESO dentro do bloque 2.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

A actividade realizarase a finais do primeiro trimestre.

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa nomencclatura e numeración indicada no currículo de Educación Secundaria publicado no decreto 86/2015 - DOG 29/06/2015

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	A actividade consiste na construción dunha maqueta do átomo de aluminio. A maqueta reproducirá os tamaños e as proporcións das partículas subatómicas.						
Competencias clave:		X			X	X	X
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1	Exercicio 1.1	Exercicio 1.2
Descrición:	Descrición	Descrición
Buscar, analizar y sintetizar la información	Lecturas sobre la evolución histórica del concepto de átomo.	Visualizar audiovisuales sobre la configuración atómica.
Contidos:	Contidos:	Contidos:
<i>FQ-B1.5, FQ-B1.6,</i>	<i>FQ-B1.7(3º), FQ-B1.8(3º),</i>	<i>FQ-B1.2(3º), FQ-B1.7(3º), FQ-B1.8(3º),</i>
Criterios de avaliación:		
<i>3º-FQB1.5.1, 3º-FQB1.5.2, 3º-FQB1.6.1, 3º-FQB1.6.2,</i>		
Estándares de aprendizaxe:		

Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		Ordenadores del aula de informática,	Gran grupo.	Aula propia y aula de informática. Temporalización: 1 sesión
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, congñitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

Actividade 2				
Descrición:		Exercicio 2.1		Exercicio 2.2
Realizar esquemas de núcleos y órbitas electrónicas.		Descrición		Descrición
		Identificar las partículas subatómicas según su carga, masa y tamaño.		Reconocer las posiciones de las distintas partículas en el átomo.
Criterios de avaliación:		Contidos:		Contidos:
FQ-B2.1, FQ-B2.2,		FQ-B2.1(3º),		FQ-B2.1(3º),
Estándares de aprendizaxe:				
3º-FQB2.1.1, 3º-FQB2.1.2, 3º-FQB2.1.3, 3º-FQB2.2.1,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		Ordenadores del aula de infromática,	Grupo pequeno de dos o tres alumnos.	Aula propia.
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congñitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual			

Actividade 3		Exercicio 3.1	Exercicio 3.2	Exercicio 3.3	Exercicio 3.4
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición	Descrición
Planificación, estruturación y diseño de la maqueta a escala del átomo		Cálculo del tamaño proporcional de las partículas a la escala decidida	Cálculo de las distancias orbitales.	Medir, dibujar y recortar en forexpán las partículas.	Pegar las partículas atómicas en su ubicación.
Criterios de avaliación:		Contidos:	Contidos:	Contidos:	Contidos:
FQ-B1.3, FQ-B2.1,		FQ-B1.4(3º), FQ-B2.1(3º),	FQ-B1.4(3º), FQ-B2.1(3º),	FQ-B1.4(3º), FQ-B2.1(3º),	FQ-B1.4(3º), FQ-B2.1(3º),
Estándares de aprendizaxe:					
3º-FQB1.3.1, 3º-FQB1.3.2, 3º-FQB2.1.1, 3º-FQB2.1.2,					
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	
		Calculadoras, regras, lápiz, forexpán, cutter, tijeras, rotuladores de colores.	Grupo pequeno de dos o tres alumnos.	Aula propia.	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, cognitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual				

Actividade 4		Exercicio 4.1	Exercicio 4.2	Exercicio 4.3
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición
Elaboración de isótopos e iones del aluminio.		Identificar los cambios en la naturaleza del átomo al variar el número de electrones.	Identificar los cambios en la naturaleza del átomo al variar el número de neutrones	Identificar los cambios en la naturaleza del átomo al variar el número de protones.
Criterios de avaliación:		Contidos:	Contidos:	Contidos:
		FQ-B2.3(3º), FQ-B2.4(3º),	FQ-B2.2(3º), FQ-B2.3(3º),	FQ-B2.1(3º), FQ-B2.4(3º),

FQ-B2.1, FQ-B2.2, FQ-B2.3, FQ-B2.4,				
Estándares de aprendizaxe:				
3º-FQB2.1.1, 3º-FQB2.1.2, 3º-FQB2.1.3, 3º-FQB2.2.1, 3º-FQB2.3.2, 3º-FQB2.4.1,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		Ordenadores con acceso a internet, libros de consulta de la biblioteca del centro.	Grupo pequeno de dos o tres alumnos.	Aula propia.
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptores	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	---	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
FQ-B1.3	3º-FQB1.3.2 - Realiza medicións prácticas de magnitudes físicas da vida cotiá empregando o material e instrumentos apropiados, e expresa os resultados correctamente no Sistema Internacional de Unidades.	Realiza medicións prácticas de magnitudes físicas non habituais, empregando o material e instrumentos apropiados, e expresa os resultados correctamente no Sistema Internacional de Unidades.	Realiza medicións prácticas de magnitudes físicas da vida cotiá empregando o material e instrumentos apropiados, e expresa os resultados correctamente no Sistema Internacional de Unidades.	Realiza medicións prácticas de magnitudes físicas da vida cotiá empregando o material e instrumentos apropiados e algunhas veces expresa os resultados no Sistema Internacional de Unidades.	Non é capaz de realizar medicións prácticas de magnitudes físicas da vida cotiá empregando o material e instrumentos apropiados, e non expresa os resultados correctamente.	CAA, CMCT
FQ-B1.5	3º-FQB1.5.1 - Selecciona, comprende e interpreta información salientable nun texto de divulgación científica, e transmite as conclusións obtidas utilizando a linguaxe oral e escrita con propiedade.	Selecciona, comprende e interpreta información nun texto, e transmite as conclusións obtidas utilizando a linguaxe científica oral e escrita con propiedade.	Casi sempre comprende a información nun texto, e transmite as conclusións obtidas utilizando a linguaxe científica oral e escrita con propiedade.	Comprende parcialmente a información dun texto de divulgación científica.	Non comprende a información dun texto de divulgación científica.	CAA, CCL, CMCT

FQ-B1.5	3º-FQB1.5.2 - Identifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e noutros medios dixitais.	Identifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e noutros medios dixitais.	Casi siempre identifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e noutros medios dixitais.	Pocas veces identifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e noutros medios dixitais.	Non dentifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e noutros medios dixitais.	CD, CSC
FQ-B1.6	3º-FQB1.6.1 - Realiza pequenos traballos de investigación sobre algún tema obxecto de estudo aplicando o método científico, e utilizando as TIC para a procura e a selección de información e presentación de conclusións.	Realiza pequenos traballos de investigación sobre algún tema obxecto de estudo aplicando correctamente o método científico, e utilizando as TIC para a procura e a selección de información e presentación de conclusións.	Realiza pequenos traballos de investigación sobre algún tema obxecto de estudo intentando aplicar o método científico, e utiliza as TIC para a procura e a selección de información e presentación de conclusións.	Realiza algún pequeno traballo de investigación sobre algún tema obxecto de estudo pero non aplicando o método científico,	Non realiza pequenos traballos de investigación sobre algún tema obxecto de estudo nin é capaz de aplicar o método científico,	CAA, CCL, CD, CMCT, CSIEE
FQ-B1.6	3º-FQB1.6.2 - Participa, valora, xestiona e respecta o traballo individual e en equipo.	Participa, valora, xestiona e respecta o traballo individual e en equipo.	Participa e respecta o traballo individual e en equipo.	Algunhas veces participa no traballo en equipo.	Non participa, nin valora, nin respecta o traballo individual nin en equipo.	CSIEE, CSC

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

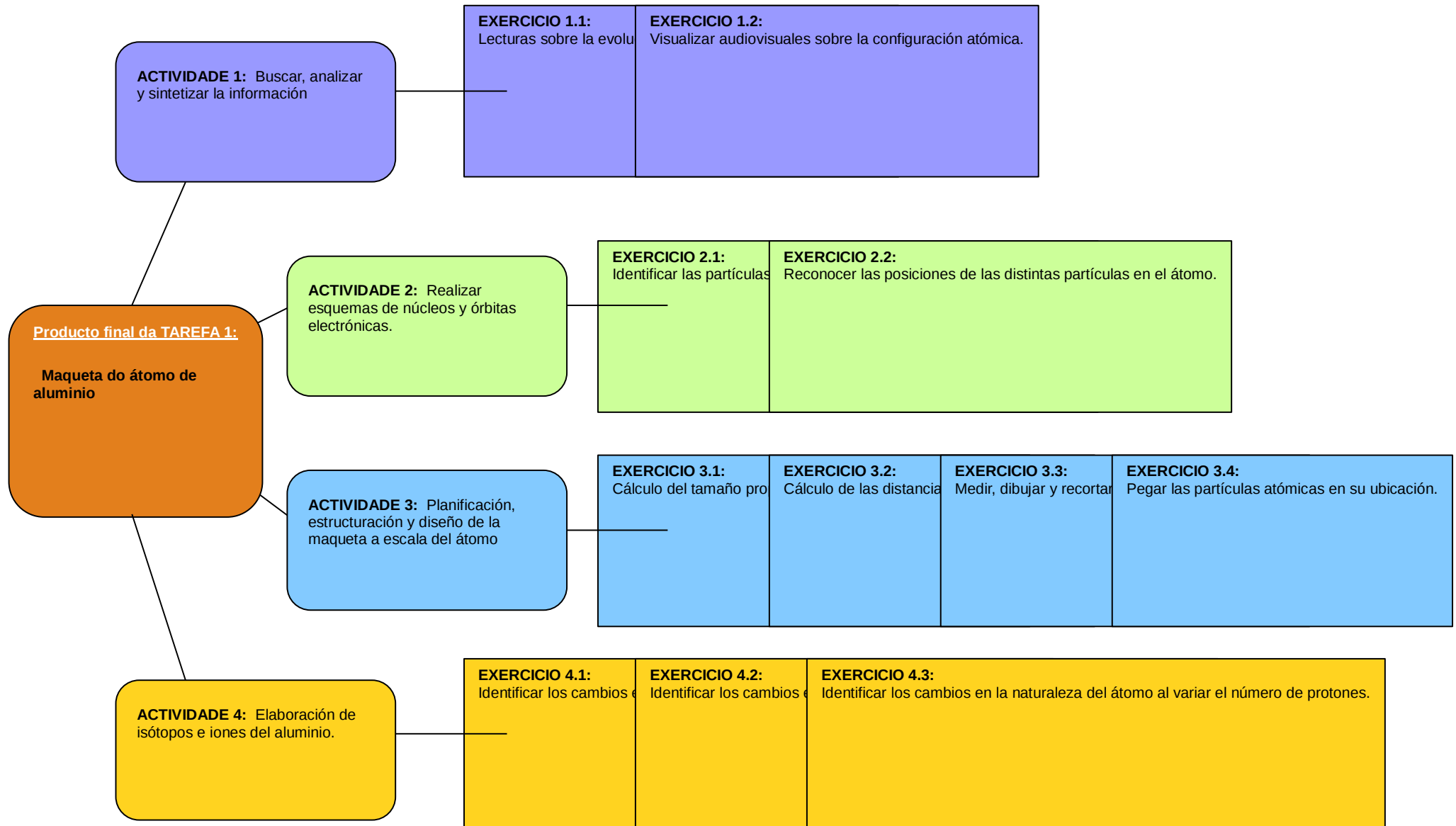
Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto social relevante constitúe un elemento motivador para o proceso de aprendizaxe do alumnado.		
A descrición das actividades e dos exercicios é clara e conducen a acadar o produto social relevante.		
O desenvolvemento da UDI leva á adquisición dos estándares de aprendizaxe programados.		
Os recursos materiais e temporais empregados son axeitados para a realización da UDI na súa totalidade.		
O docente xestiona adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado.		
A UDI permite unha atención educativa personalizada e unha aprendizaxe inclusiva do alumnado NEAE.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIONES ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EJERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
3º	FQ	b, e, f, g, h, i	FQ-B1.2-Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación. FQ-B1.4-Medida de magnitudes. Sistema Internacional de Unidades. Notación científica. FQ-B1.8-Proxecto de investigación.	FQ-B1.6-Desenvolver pequenos traballos de investigación en que se poña en práctica a aplicación do método científico e a utilización das TIC.	CSIEE, CSC	3º-FQB1.6.1-Realiza pequenos traballos de investigación sobre algún tema obxecto de estudo aplicando o método científico, e utilizando as TIC para a procura e a selección de información e pre-sentación de conclusións. 3º-FQB1.6.2-Participa, valora, xestiona e respecta o traballo individual e en equipo.
3º	FQ	e, f, h, i	FQ-B1.7-Procura e tratamento de información.	FQ-B1.5-Interpretar a información sobre temas científicos de carácter divulgativo que aparece en publicacións e medios de comunicación.	CAA, CCL, CMCT	3º-FQB1.5.2-Identifica as principais características ligadas á fiabilidade e á obxectividade do fluxo de información existente en internet e noutros medios dixitais. 3º-FQB1.5.1-Selecciona, comprende e interpreta información salientable nun texto de divulgación científica, e transmite as conclusións obtidas utilizando a linguaxe oral e escrita con propiedade.
3º	FQ	f, l	FQ-B2.4-Sistema periódico dos elementos.	FQ-B2.3-Interpretar a ordenación dos elementos na táboa periódica e recoñecer os máis relevantes a partir dos seus símbolos.	CMCT	3º-FQB2.3.2-Relaciona as principais propiedades de metais, non metais e gases nobres coa súa posición na táboa periódica e coa súa tendencia a formar ións, tomando como referencia o gas nobre máis próximo.
3º	FQ	f, m	FQ-B2.2-Isótopos. FQ-B2.3-Aplicacións dos isótopos.	FQ-B2.2-Analizar a utilidade científica e tecnolóxica dos isótopos radioactivos.	CMCT, CSC	3º-FQB2.2.1-Explica en que consiste un isótopo e comenta aplicacións dos isótopos radioactivos, a problemática dos residuos orixinados e as solucións para a súa xestión.
3º	FQ	f		FQ-B1.3-Aplicar os procedementos científicos para determinar magnitudes e expresar os resultados co erro correspondente.	CAA, CMCT	3º-FQB1.3.1-Establece relacións entre magnitudes e unidades, utilizando preferentemente o Sistema Internacional de Unidades e a notación científica para expresar os resultados correctamente. 3º-FQB1.3.2-Realiza medicións prácticas de magnitudes físicas da vida cotiá empregando o material e instrumentos apropiados, e expresa os resultados correctamente no Sistema Internacional de Unidades.
3º	FQ	f		FQ-B2.4-Describir como se unen os átomos para formar estruturas máis complexas e explicar as propiedades das agrupacións resultantes.	CMCT	3º-FQB2.4.1-Explica o proceso de formación dun ión a partir do átomo correspondente, utilizando a notación adecuada para a súa representación.
3º	FQ	f	FQ-B2.1-Estrutura atómica. Modelos atómicos.	FQ-B2.1-Recoñecer que os modelos atómicos son instrumentos interpretativos de diferentes teorías e a necesidade da súa utilización para a interpretación e a comprensión da estrutura interna da materia.	CMCT	3º-FQB2.1.1-Representa o átomo, a partir do número atómico e o número másico, utilizando o modelo planetario. 3º-FQB2.1.2-Describe as características das partículas subatómicas básicas e a súa localización no átomo. 3º-FQB2.1.3-Relaciona a notación co número atómico e o número másico, determinando o número de cada tipo de partículas subatómicas básicas.

**UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: TRÍPTICO DA UNIÃO
EUROPEA**

DEPARTAMENTO DE ECONOMÍA

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	TRÍPTICO DA UNIÓN EUROPEA				
Áreas traballadas:	ECONOMÍA	Nivel:	1º BACHARELATO	Curso:	2015-16
Mestres/as implicados/as:	María Olga González Pombo				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

Os alumnos elaborarán un tríptico sobre a Unión Europea. Para elaborar o tríptico traballarase parte dos estándares do Real Decreto de Educación Secundaria para o curso de 1º de bacharelato, en concreto o estándar ECB6.2.1 recollido no Bloque 6.; especificamente para os contidos B6.3 E B6.4. Éstos abordaranse a través da aprendizaxe cooperativa polo que o mesmo tempo estarase implicando ao alumnado no traballo en equipo, e foméntase a autonomía e responsabilidade. O grupo de 1º de bacharelato é heteroxéneo en canto o alumnado que o forma. Está formado por alumnos que presentan diferenzas en competencias curriculares, de autonomía e motivación.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

O proxecto realizarase no segundo trimestre. Adicarase as catro horas semanais asignadas de que dispón a materia.

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa **nomenclatura e numeración indicada na programación de ciclo e aula**, baseada no **decreto 330/2009**, do 4 de xuño polo que se establece o currículo de educación infantil, na comunidade autónoma de Galicia. Os **obxectivos** poden atoparse nas concrecións curriculares das citadas programacións, relacionados cos diferentes criterios.

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	Esta tarefa vai dirixida ó alumnado do grupo de 1º de bacharelato. Para a realización da tarefa o alumnado do grupo a súa vez formará grupos máis pequenos de 3-4 alumnos . Fomentarase o nivel de responsabilidade e autonomía a través do traballo cooperativo.						
Competencias clave:	X		X		X	X	
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1		Exercicio 1.1	Exercicio 1.2	Exercicio 1.3	Exercicio 1.4
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición	Descrición
Buscar, analizar e sintetizar a información		Evolución histórica da Unión Europea	Recoñecer os países membros da Unión Europea	Distinguir os distintos organismos e as súas funcións	Identificar as políticas europeas.
		Contidos:	Contidos:	Contidos:	Contidos:
		EC-B6.3(1º), EC-B6.4(1º),	EC-B6.4(1º),	EC-B6.3(1º), EC-B6.4(1º),	EC-B6.3(1º), EC-B6.4(1º),
Criterios de avaliación:					
EC-B6.2,					
Estándares de aprendizaxe:					
1º-ECB6.2.1,					
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	

Práctico, crítico e creativo.	Social cooperativo	Libros, ordenadores, internet.	Traballo individual, equipo cooperativo	Sala de informática, biblioteca.
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

Actividade 2		Exercicio 2.1	Exercicio 2.2	Exercicio 2.3
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición
Planificación, estruturación e deseño do tríptico		Elaborar o esquema da evolución da Unión Europea.	Debuxar o mapa da Unión Europea.	Relacionar cada organismo coas súas funcións (mapa conceptual)
		Contidos:	Contidos:	Contidos:
		EC-B6.3(1º), EC-B6.4(1º),	EC-B6.4(1º),	EC-B6.3(1º), EC-B6.4(1º),
Criterios de avaliación:				
EC-B6.2,				
Estándares de aprendizaxe:				
1º-ECB6.2.1,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
Analítico, práctico,crítico e creativo.	Cognitivo-constructivo, social:cooperativo	Cartolinas, rotuladores, pegamento, fotos obtidas en internet.	Traballo individual, equipo cooperativo	Aula de referencia.
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

Actividade 3		Exercicio 3.1	Exercicio 3.2	Exercicio 3.3
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición
Elaboración e presentación do tríptico.		Reparto de tarefas na elaboración.	Presentar oralmente aos compañeiros	Expoñer o tríptico no día conmemorativo da Unión Europea.
		Contidos:	Contidos:	Contidos:
		EC-B6.3(1º), EC-B6.4(1º),	EC-B6.3(1º), EC-B6.4(1º),	EC-B6.4(1º),
Criterios de avaliación:				
EC-B6.2,				
Estándares de aprendizaxe:				
1º-ECB6.2.1,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
Analítico, lóxico, crítico e creativo	Cognitivo-construtivo, Social:cooperativo	Cartolinas, rotuladores, pegamento, fotos obtidas en internet. Taboleiro de exposicións.	Traballo individual, equipo cooperativo	Primeiro andar.
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, cognitivo- constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptores	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	---	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
EC-B6.2	1º-ECB6.2.1 - Explica o proceso de cooperación e integración económica producido na Unión Europea, e reflexiona para valorar as repercusións e as implicacións para España nun contexto global.	Explica de forma completa o proceso integrador e ofrece sempre unha valoración reflexionada.	Explica de forma case completa o proceso integrador e ofrece case sempre unha valoración reflexionada.	Explica de forma pouco completa o proceso integrador e ofrece as veces unha valoración reflexionada.	Explica de forma moi incompleta o proceso integrador e case nunca ofrece unha valoración reflexionada.	CCL

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

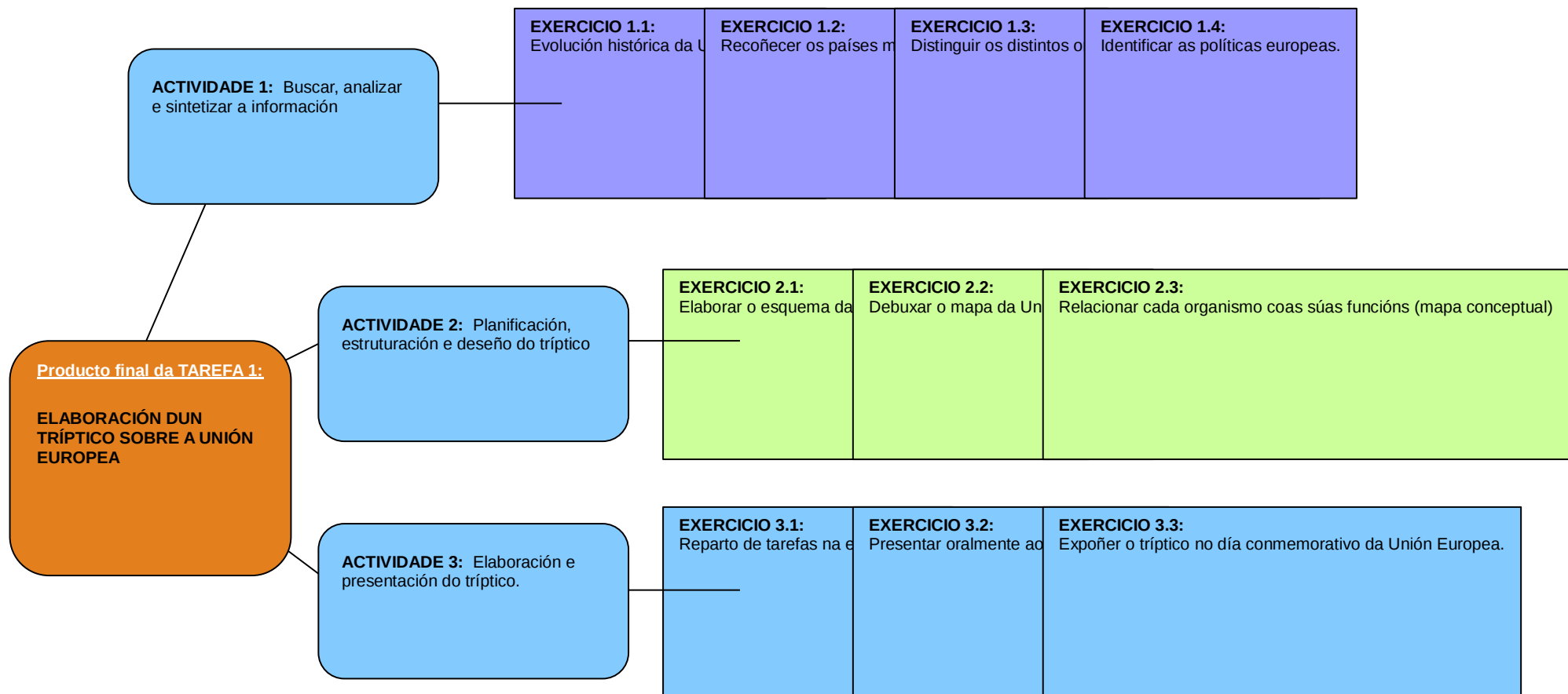
Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto social relevante contribúe un alento motivador para o proceso de aprendizaxe do alumnado.		
A descrición das actividades e dos exercicios é clara e conducen a acadar o produto social relevante.		
O desenvolvemento das UDIS leva a adquisición dos estándares de aprendizaxe programados.		
Os recursos materiais e temporais empregados son axeitados para a realización das UDIS na súa totalidade.		
A docente xestiona adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado.		
A UDI permite unha atención educativa personalizada e unha aprendizaxe inclusiva do alumnado NEAE.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar
Non procede.	Expoñerase o tríptico no instituto para conmemorar o día da Unión Europea.	Colaboración coa biblioteca para a exposición do tríptico.

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIÓNS ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EXERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
1º	EC	a,i,l	EC-B6.3-Cooperación e integración económica. EC-B6.4-Unión Europea (UE).	EC-B6.2-Examinar os procesos de integración económica e describir os pasos que se produciron no caso da Unión Europea.	CCL	1º-ECB6.2.1-Explica o proceso de cooperación e integración económica producido na Unión Europea, e reflexiona para valorar as repercusións e as implicacións para España nun contexto global.

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: TRÍPTICO TURÍSTICO

DEPARTAMENTO DE FRANCÉS (2ª LE)

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	TRÍPTICO TURÍSTICO				
Áreas traballadas:	Francés 2ªLE	Nivel:	2º ESO	Curs o:	2015/16
Mestres/as implicados/as:	Mª Jesús Sánchez Vicente				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

Con esta unidade, na que o alumnado elaborará un tríptico turístico sobre a súa vila, traballaranse varios estándares do RD de educación para o 2º curso de ESO que abarcan as competencias clave dos cinco bloques do curriculum da SLE. Traballaranse a través da aprendizaxe cooperativa, xa que un dos seus principais obxectivos é fomentar o traballo en equipo, a autonomía e a responsabilidade. A través das actividades e tarefas da UDI, traballaranse estándares como a reflexión, a búsqueda de información, planificación, relación...

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

Realizárase durante o 2º trimestre

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa nomenclatura e numeración indicada no currículo de Educación Secundaria publicado no decreto 86/2015 - DOG 29/06/2015

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	O alumnado de 2º de ESO elaborará e presentará un tríptico turístico sobre a súa vila. Traballarase a cooperación, o traballo en equipo e autonomía do alumnado						
Competencias clave:	X		X	X		X	X
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1				
Descrición:				
Búsqueda de información sobre S. Cibrao (Internet, folletos, fotos antigas, postais...)				
Criterios de avaliación:				
SLE-B1.1, SLE-B1.2, SLE-B1.3, SLE-B2.1, SLE-B3.4, SLE-B5.5,				
Estándares de aprendizaxe:				
1º-B1.1, 1º-SLEB1.2, 1º-SLEB1.3, 1º-SLEB2.1, 1º-SLEB3.4, 1º-SLEB5.5,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos

Exercicio 1.1	Exercicio 1.2	Exercicio 1.3
Descrición	Descrición	Descrición
Elabora o campo semántico dos nomes de lugares da vila	Realiza unha lectura comprensiva dos seguintes textos informativos sobre San Cibrao	Campo semántico dos nomes de lugares da vila
Contidos:	Contidos:	Contidos:
SLE-B1.1(1º), SLE-B5.5(1º),	SLE-B1.1(1º), SLE-B5.5(1º),	SLE-B1.1(1º), SLE-B5.5(1º),

		Páxinas web. Folletos, libros, dicionarios	Traballo individual e equipo cooperativo	Aula de francés, aula de informática, biblioteca.
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, cognitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptorios	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	--	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
SLE-B1.2	1º-SLEB1.2 - Comprende frases e expresións habituais relacionadas con necesidades inmediatas (números, datas, prezos, etc.) e temas con que teña moita familiaridade, e segue instrucións e consignas de aula.	Comprende o sentido global de textos informativos turísticos e identifica os recursos que empregan, así como as consignas de aula	Comprende o sentido global dos textos e das consignas de aula	Comprende parcialmente o sentido global dos textos e das consignas de aula	Non comprende o sentido global dos textos, nin as consignas de aula	CCL CAA CECC
SLE-B2.1	1º-SLEB2.1 - Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por	Sempre se esforza por comprender e empregar a 2ª LE na aula	Case sempre se esforza por empregar e comprender a 2ª LE	Ás veces, esforzase por empregar e comprender a 2ª LE	Non se esforza por comprender nin por empregar a 2ª LE	CCL CD CAA CCEC

	utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións.					
SLE-B3.4	1º-SLEB3.4 - Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo como menús, horarios, catálogos e listas de prezos.	Identifica en textos, de forma autónoma, todo o léxico relativo á cidade traballado na aula.	Identifica en textos, de forma autónoma, a maioría do léxico relativo á cidade traballado na aula.	Identifica en textos, con apoio do profesor, o léxico relativo á cidade traballado na aula.	Identifica en textos, s'lo algunhas palabras relativas á cidade.	CCL CAA CCEC CD

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto social relevante contribúe un alento motivador para o proceso de aprendizaxe do alumnado. A descrición das actividades e dos exercicios é clara e conducen a acadar o produto social relevante.		
O desenvolvemento das UDIS leva a adquisición dos estándares de aprendizaxe programados.		
Os recursos materiais e temporais empregados son axeitados para a realización das UDIS na súa totalidade.		
A docente xestiona adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado.		
A UDI permite unha atención aducativa personalizada e unha aprendizaxe inclusiva do alumnado NEAE.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
1º	SLE	a, c, d, i, o	SLE-B5.5-Funcións comunicativas: Iniciación e mantemento de relacións persoais e sociais básicas propias da súa idade. Descrición de calidades físicas e abstractas moi básicas de persoas, obxectos, lugares e actividades. Narración de acontecementos e descrición de estados e situacións presentes, e expresión moi básica de sucesos futuros. Petición e ofrecemento de información e indicacións, e expresión moi sinxela de opinións e advertencias. Expresión do coñecemento, o descoñecemento e a certeza. Expresión da vontade, a intención, a orde, a autorización e a prohibición. Expresión do interese, a aprobación, o aprecio, a satisfacción e a sorpresa, así como os seus contrarios. Establecemento e mantemento básicos da comunicación e a organización elemental do discurso.	SLE-B5.5-Distinguir e levar a cabo as funcións demandadas polo propósito comunicativo, mediante os expoñentes básicos das devanditas funcións e os patróns discursivos de uso máis habitual, e utilizar un repertorio léxico suficiente para comunicar no seu nivel escolar, sempre que sexan traballados en clase previamente.	CCL CAA CCEC CD	1º-SLEB5.5-Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.
1º	SLE	a, c, d, i		SLE-B1.2-Usar estratexias básicas de comprensión do sentido xeral, a información esencial, os puntos e as ideas principais, ou os detalles relevantes do texto: anticipación do contido xeral do que se escoita con axuda de elementos verbais e non verbais, e uso dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto, e as experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece.	CCL CAA CECC	1º-SLEB1.2-Comprende frases e expresións habituais relacionadas con necesidades inmediatas (números, datas, prezos, etc.) e temas con que teña moita familiaridade, e segue instrucións e consignas de aula.
1º	SLE	a, c, d, i		SLE-B1.3-Comprender o sentido global e as informacións específicas máis relevantes de mensaxes orais sinxelas e moi básicas (por exemplo, seguir instrucións ou indicacións, identificar persoas, obxectos e lugares descritos cun vocabulario básico) emitidas cara a cara, gravadas ou en soporte multimedia, sobre situacións habituais de comunicación, se se fala moi amodo e con moita claridade.	CCL CAA CECC CD	1º-SLEB1.3-Comprende o sentido global e a información máis relevante de textos orais breves (instrucións e comunicados) con estruturas previamente traballadas, léxico moi común relacionado con necesidades inmediatas, procedentes de medios audiovisuais ou de internet, sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado, e poida volver escoitar o dito.
1º	SLE	a, c, d, i		SLE-B2.1-Pronunciar de xeito intelixible, aínda que se cometan erros de pronuncia polos que as persoas interlocutoras teñan que solicitar repeticións para entender a mensaxe.	CCL CD CAA CCEC	1º-SLEB2.1-Na maioría das actividades de aula, amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, esforzándose por utilizala aínda que teña que recorrer a outras linguas para pedir axuda ou aclaracións.

1º	SLE	a, c, d, i		SLE-B3.4-Comprender textos propios de situacións cotiás próximas, como invitacións, felicitacións, notas, avisos, billetes de transporte, entradas, etiquetas ou xogos coñecidos.	CCL CAA CCEC CD	1º-SLEB3.4-Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo como menús, horarios, catálogos e listas de prezos.
1º	SLE	a, c, d, i	SLE-B1.1- Uso de estratexias de comprensión das mensaxes orais: Uso do contexto verbal e non verbal, e dos coñecementos previos sobre a situación (quen fala a quen, con que intencións, onde e cando) que dan lugar a inferencias do significado baseadas no contexto. Uso dos coñecementos referenciais sobre o tema. Identificación de palabras clave. Adaptación da escoita á súa finalidade (global e/ou específica). Identificación dos recursos lingüísticos ou temáticos adquiridos. Inferencia do significado probable das palabras ou das frases que descoñece, a partir do contexto e das experiencias e os coñecementos transferidos desde as linguas que coñece á lingua estranxeira.	SLE-B1.1-Comprender preguntas e informacións sinxelas relativas á información persoal moi básica (nome, idade, gustos, etc.), así como instrucións e peticións elementais relativas ao comportamento na aula.	CCL CD CAA CCEC	1º-B1.1-SLEB1.1. Comprende preguntas básicas moi sinxelas e habituais sobre asuntos persoais ou educativos (nome, idade, enderezo, nivel de estudos, etc.) sempre que se fale de xeito pausado e ben articulado, e se repita se o necesita.

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA:

DEPARTAMENTO DE XEOGRAFÍA E HISTORIA

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	HISTORIA				
Áreas traballadas:	Historia,Xeografía	Nivel:	1ºBAC	Curs o:	1º DE BAC
Mestres/as implicados/as:					

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

A actividade consiste en facer unha presentación en power point, presentando que é O ANTIGO RÉXIME, os períodos, as áreas na que se desenvolve, os conflitos que teñen lugar, os grupos de poboación enfrontados e as causas destes enfrontamentos; Os feitos históricos máis importantes que provocan transformacións económicas, que países levan á cabo esta transformación e as consecuencias sociais destes cambios.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

O estudo do tema vai a levar entre 6 e 8 sesións, das que nas dúas primeiras a profesora presentará o tema e achegará a bibliografía, para consultar, tanto na biblioteca como en internet, para recoller información sobre os distintos conflitos, traballo que deben completar na casa. Enmarcase dentro do proceso de coñecemento do século XVIII, como paso previo ós cambios producidos ó longo do século XIX e XX, que son os temas desenvolvidos ó longo do curso de 1º de BAC.

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa **nomenclatura e numeración indicada na programación de ciclo e aula**, baseada no [decreto 330/2009](#), do 4 de xuño polo que se establece o currículo de educación infantil, na comunidade autónoma de Galicia. Os **obxectivos** poden atoparse nas concrecións curriculares das citadas programacións, relacionados cos diferentes criterios.

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	elaboracion de presentación, con imaxes,liñas do tempo,mapas,explicación sobre a situación económica, social e política,explicación dos cambios e as potencias que levan á cabo estes cambios.os cambios sociais e os enfrontamentos ós que se chegan.						
	X		X	X	X	X	X
	Competencias clave: CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1		Exercicio 1.1	Exercicio 1.2	Exercicio 1.3	Exercicio 1.4
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición	Descrición
confecionar unha liña do tempo,Elaborar un mapa coas grandes potencias europeas dos. XVIII E XIX		situar na liña a guerra de sucesion española, a revolución francesa,e a independencia de EEUU	situar a rev. Industrial. nos diferentes países	situar nun mapa as grandes potencias Europeas	Explicar os cambios sociais e políticos
Criterios de avaliación:		Contidos:	Contidos:	Contidos:	Contidos:
HMC-B1.1, HMC-B1.2, HMC-B1.3, HMC-B1.4, HMC-B1.5, HMC-B2.1, HMC-B2.2, HMC-B2.3,		HMC-B1.2(1º), HMC-B1.3(1º), HMC-B1.4(1º), HMC-B2.1(1º), HMC-B2.2(1º), HMC-B2.3(1º),	HMC-B1.1(1º), HMC-B1.2(1º), HMC-B1.3(1º), HMC-B1.4(1º), HMC-B2.2(1º), HMC-B2.3(1º),	HMC-B1.5(1º),	HMC-B2.3(1º),
Estándares de aprendizaxe:					
1º-HMCB1.1.1, 1º-HMCB1.1.2, 1º-HMCB1.1.3, 1º-HMCB1.1.4, 1º-HMCB1.2.1, 1º-HMCB1.2.2, 1º-HMCB1.3.2, 1º-HMCB1.4.1, 1º-HMCB1.4.2, 1º-HMCB1.5.1, 1º-HMCB2.1.1, 1º-HMCB2.2.1, 1º-HMCB2.2.2, 1º-HMCB2.3.1,					
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, cognitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual				

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptor	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	---	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
HMC-B1.1	1º-HMCB1.1.2 - Obtén e selecciona información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa ao Antigo Réxime.	distingue estescambios entre os diferentes grupos sociais	obten informacion dos modos de vida, rasgos economicos, sociais e culturais	Obtén e selecciona información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa ao Antigo Réxime.	NON É CAPAZ DE DELIMITAR A PERIODIZACION DO A, REXIME	CSC CAA CCL CD
HMC-B1.1	1º-HMCB1.1.4 - Elabora mapas conceptuais que expliquen os trazos característicos do Antigo Réxime.	identifica e explica os cambios en todas as nacións Europeas	diferencia os trazos en dos exemplos de nacións.	Elabora mapas conceptuais que expliquen os trazos característicos do Antigo Réxime.	NON COÑECE COMCEPTOS BÁSICOS DO ANTIGO RÉXIME	CSC CAA CCL
HMC-B1.2	1º-HMCB1.2.2 - Analiza a evolución dos trazos do Antigo Réxime do século XVII e o século XVIII.	diferencias os trazos en cada grupo social	explica os trazos na economía, na sociedade e na política	Analiza a evolución dos trazos do Antigo Réxime do século XVII e o século XVIII.	NON IDENTIFICA NINGÚN RASGO DO ANTIGO RÉXIME	CSC CAA CCL
HMC-B1.3	1º-HMCB1.3.2 - Distingue as revolucións inglesas do século XVII como formas que promoven o cambio político do Antigo	coñece o parlamentarismo	distingue os cambios en Inglaterra e nas súas colonias	istingue as revolucións inglesas do século XVII como formas que promoven o	non coñece nin explica a Revolucion de EEUU	CSC CCEC CCL

HMC-B1.4	Réxime. 1º-HMCB1.4.1 - Enumera e describe as ideas da Ilustración e as do Liberalismo de comezos do século XIX.	explica todos os rasgos da ilustración cultural,economico, politicos	explica a ilustración e os rasgos básicos do liberalismo	Enumera e describe as ideas da Ilustración e as do Liberalismo de comezos do século XIX.	non coñece os rasgos básicos da iñustración e do liberalismo	CSC CCEC CCL
HMC-B2.2	1º-HMCB2.2.1 - Explica razoadamente a evolución cara á segunda Revolución Industrial.	explica os cambios tecnoloxicos e os sistemas productivos	coñece a rev. industrial e os cambios que provocan	Explica razoadamente a evolución cara á segunda Revolución Industrial.	non identifica as causas que levan os cambios no proceso de produción	CSC CAA CCL
HMC-B2.2	1º-HMCB2.2.2 - Analiza comparativa e esquematicamente as dúas revolucións industriais	Compara o desenvolvemento logrado en cada proceso productivo	diferencia sectores de produción e fontes de enerxía	Analiza comparativa e esquematicamente as dúas revolucións industriais	non coñece as diferencias nin as datas dos cambios industriais	CSC CAA CCL
HMC-B2.3	1º-HMCB2.3.1 - Localiza nun mapa os países industrializados e as súas rexións industriais	distinguen entre países motores e países sen rev. industrial	señala os países e a súa consecución no desenvolvemento industrial	Localiza nun mapa os países industrializados e as súas rexións industriais	non é capaz de sinalar 2 países cun de act. industrial	CSC CAA CD

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

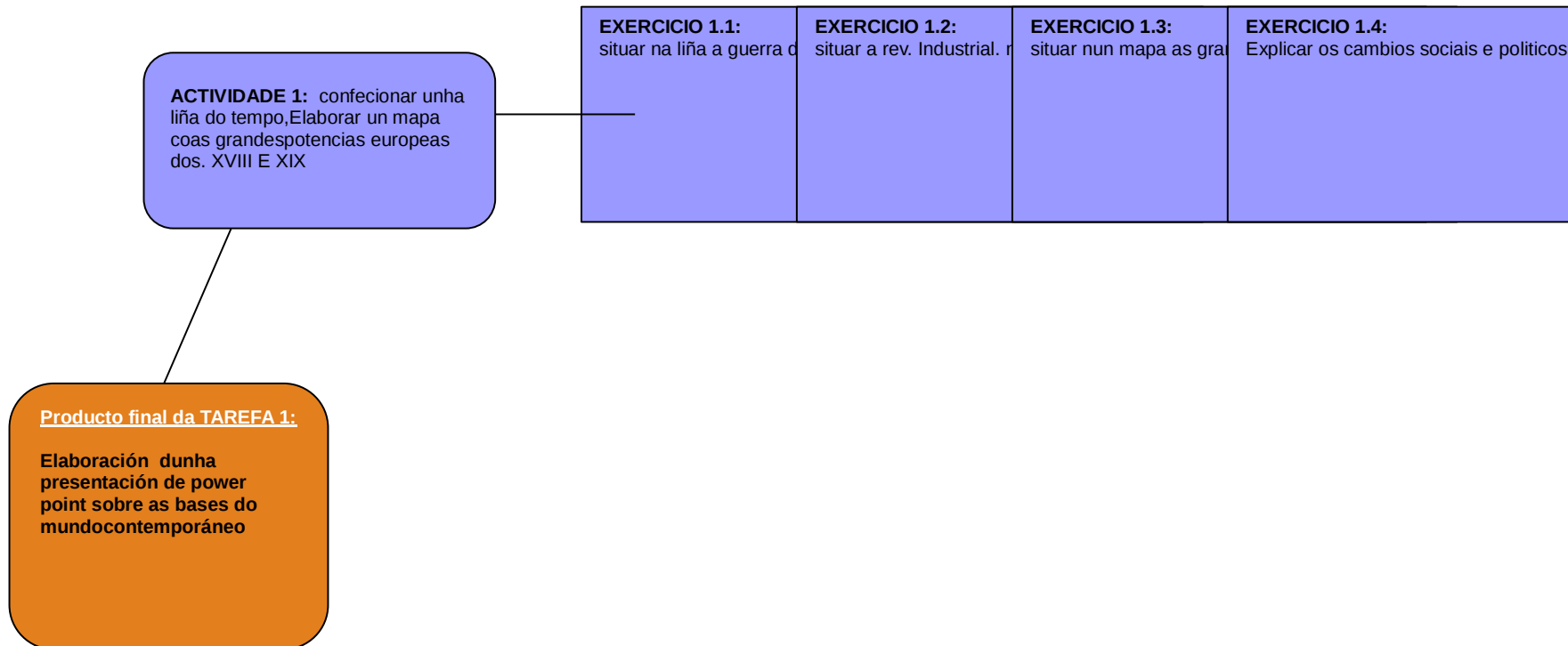
Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto social relevante contribúe un alento motivador para o proceso de aprendizaxe do alumnado. A descrición das actividades e dos exercicios é clara e conducen a acadar o produto social relevante.		
O desenvolvemento das UDIS leva a adquisición dos estándares de aprendizaxe programados.		
Os recursos materiais e temporais empregados son axeitados para a realización das UDIS na súa totalidade.		
A docente xestiona adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado.		
A UDI permite unha atención aducativa personalizada e unha aprendizaxe inclusiva do alumnado NEAE.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIÓNS ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EXERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
1º	HMC	a b c d e h l	HMC-B2.2-Revolución ou revolucións industriais: características. Transformacións técnicas e novas fontes de enerxía	HMC-B2.2-Describir as Revolucións Industriais do século XIX e establecer os seus trazos característicos e as súas consecuencias sociais	CSC CAA CCL	1º-HMCB2.2.1-Explica razoadamente a evolución cara á segunda Revolución Industrial. 1º-HMCB2.2.2-Analiza comparativa e esquematicamente as dúas revolucións industriais
1º	HMC	a b c d e g h m p	HMC-B2.3-Protagonismo de Gran Bretaña e extensión do proceso de industrialización a outras zonas de Europa. Industrialización extraeuro-pea. Industrialización española e galega	HMC-B2.3-Protagonismo de Gran Bretaña e extensión do proceso de industrialización a outras zonas de Europa. Industrialización extraeuropea. Industrialización española e galega	CSC CAA CD	1º-HMCB2.3.1-Localiza nun mapa os países industrializados e as súas rexións industriais
1º	HMC	a, b, c, d, e, h	HMC-B1.4-O pensamento da Ilustración	HMC-B1.4-Relacionar as ideas da Ilustración co Liberalismo de comezo do século XIX, establecendo elementos de coincidencia entre ambas as ideoloxías	CSC CCEC CCL	1º-HMCB1.4.1-Enumera e describe as ideas da Ilustración e as do Liberalismo de comezos do século XIX. 1º-HMCB1.4.2-Establece as semellanzas e AS diferenzas entre as ideas da Ilustración e o Liberalismo de comezos do século XIX.
1º	HMC	abcdeh	HMC-B1.2-Transformacións no Antigo Réxime: economía, poboación e sociedade	HMC-B1.2-Distinguir as transformacións no Antigo Réxime enumerar as que afectan a economía, a poboación e a sociedade.	CSC CAA CCL	1º-HMCB1.2.1-Explica as transformacións do Antigo Réxime que afectan a economía, a poboación e a sociedade. 1º-HMCB1.2.2-Analiza a evolución dos trazos do Antigo Réxime do século XVII e o século XVIII.
1º	HMC	abcdeh	HMC-B1.3-Revolucións e parlamentarismo en Inglaterra	HMC-B1.3-Explicar o parlamentarismo inglés do século XVII resumindo as características esenciais do sistema e valorando o papel das revolucións para alcanzar as transformacións necesarias para logralo.	CSC CCEC CCL	1º-HMCB1.3.2-Distingue as revolucións inglesas do século XVII como formas que promoven o cambio político do Antigo Réxime.
1º	HMC	a b c d e g h	HMC-B1.5-Relacións internacionais: equilibrio europeo	HMC-B1.5-Describir as relacións internacionais do Antigo Réxime demostrando a idea de equilibrio europeo.	CSC CAA CD	1º-HMCB1.5.1-Sitúa en mapas de Europa os países ou reinos en función dos conflitos en que interveñen.
1º	HMC	a b c d e h l	HMC-B2.1-Revolución industrial: concepto, factores que a fan posible (económicos, sociais e ideolóxicos)	HMC-B2.1-Obter información que permita explicar as revolucións industriais do século XIX, seleccionándoa das fontes bibliográficas ou en liña nas que se ache dispoñible.	CSC CAA CCL	1º-HMCB2.1.1-Identifica as causas da primeira Revolución Industrial
1º	HMC	a b c d e h	HMC-B1.1-Trazos do Antigo Réxime	HMC-B1.1-Definir e esquematizar os trazos do Antigo Réxime, describindo os seus aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais, utilizando diferentes tipos de diagramas.	CSC CAA CCL	1º-HMCB1.1.1-Extrae os trazos do Antigo Réxime dun texto proposto que os conteña 1º-HMCB1.1.2-Obtén e selecciona información escrita e gráfica relevante, utilizando fontes primarias ou secundarias, relativa ao Antigo Réxime. 1º-HMCB1.1.3-Clasifica os trazos do Antigo Réxime en aspectos demográficos, económicos, políticos, sociais e culturais 1º-HMCB1.1.4-Elabora mapas conceptuais que explican os trazos característicos do Antigo Réxime.

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: A MIÑA LÁMPARA.

DEPARTAMENTO DE TECNOLOXÍA

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	A MIÑA LÁMPARA.				
Áreas traballadas:	Tecnoloxía	Nivel:	ESO	Curs o:	3º
Mestres/as implicados/as:	Eduardo Gallo Díaz e Josefa Rodríguez Chao				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

Trátase de realizar un prototipo de lámpara de sobremesa que integre tódolos operadores dun circuíto eléctrico básico: bombilla, interruptor, conector macho de CA, cable eléctrico paralelo, portalámparas. Esta UDI traballarase cun grupo de alumnos de 3º ESO bastante heteroxéneo, no que se atopa alumnado inmigrante e nativo, do medio rural e do medio urbano e de diferentes estratos sociais. Os alumnos/as non presentan NNEE. Ao realizar este modelo trabállanse os contidos dos bloques B1.1- B1.2 - B1.3 - B1.4- B1.5 - B4.1 -B4.2 do currículo de secundaria.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

O proxecto realizarase no 2º trimestre. Adicaranse as dúas sesións semanais ao longo do trimestre.

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa nomencatura e numeración indicada no currículo de Educación Secundaria publicado no decreto 86/2015 - DOG 29/06/2015

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante) Competencias clave:	Trátase de realizar un prototipo de lámpara de sobremesa que integre tódolos operadores dun circuíto eléctrico básico de CA.						
	X	X	X	X	X	X	X
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1	Exercicio 1.1	Exercicio 1.2	Exercicio 1.3
Descrición:	Descrición	Descrición	Descrición
Identificar compoñentes eléctricos.	Realiza unha taboa cos principais elementos electricos	Identificar na realidade diferentes operadores	Calcular diferentes magnitudes eléctricas
Criterios de avaliación:	Contidos:	Contidos:	Contidos:
TE-B4.1, TE-B4.2,	TE-B4.1(3º), TE-B4.2(3º), TE-B4.3(3º),	TE-B4.2(3º),	TE-B4.1(3º), TE-B4.2(3º), TE-B4.3(3º),
Estándares de aprendizaxe:			

3º-TEB4.1.1., 3º-TEB4.2.1., 3º-TEB4.2.2.,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		- Diferentes operadores eléctricos - Diferentes circuitos para facer as montaxes.	Traballo individual	Traballo na aula-taller
<i>Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo</i>	<i>Conductual-instructivo, congñitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual</i>			

Actividade 2		Exercicio 2.1		Exercicio 2.2	
Descrición:		Descrición		Descrición	
Deseño do circuito eléctrico virtual		Elaborar bosquexos e documentos		Elaborar esquemas electricos utilizando software específico	
		Contidos:		Contidos:	
		TE-B1.3(3º), TE-B1.4(3º), TE-B1.5(3º),		TE-B2.2(3º),	
Criterios de avaliación:					
TE-B1.1, TE-B1.2, TE-B2.2,					
Estándares de aprendizaxe:					
3º-TEB1.1.1., 3º-TEB1.2.1., 3º-TEB2.2.1.,					
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	
		- Software/simuladores eléctricos axeitados.	Traballo en equipo	Aula de informatica ou espacio informatico do taller	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congñitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual				

Actividade 3									
Descrición:		Exercicio 3.1		Exercicio 3.2		Exercicio 3.3			
		Descrición		Descrición		Descrición			
Construcción de circuitos sinxelos facendo tamén as medicións pertinentes.		Conexión de operadores en serie e paralelo.		Probas de funcionamento.		Realizar medidas de magnitudes.			
		Contidos:		Contidos:		Contidos:			
Criterios de avaliación:		TE-B1.4(3º),		TE-B1.3(3º),		TE-B1.5(3º),			
TE-B1.1, TE-B1.2, TE-B4.2,									
Estándares de aprendizaxe:									
3º-TEB1.1.1., 3º-TEB1.2.2., 3º-TEB1.2.3., 3º-TEB4.2.1.,									
Modelos de pensamento		Modelos de ensinanza		Recursos didácticos		Agrupamentos		Escenarios e tempos	
				- Compoñentes eléctricos e ferramentas axeitadas para a montaxe e medición.		Traballo en pequeno grupo de 3 compoñentes		Aula-taller Tecnoloxía	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo		Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual							

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptores	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	---	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
TE-B1.1	3º-TEB1.1.1. - Deseña un prototipo que dá solución a un problema técnico, mediante o proceso de resolución de problemas tecnolóxicos.	Deseña varios prototipos e valora a importancia do deseño como parte da solución dun problema técnico.	Deseña un prototipo que dá solución a un problema técnico	Deseña parcialmente un prototipo que dá solución a un problema técnico	Non é capaz de deseñar un prototipo que dá solución a un problema técnico	CCL, CMCT, CD, CAA, CSC, CSIEE, CCEC
TE-B1.2	3º-TEB1.2.2. - Constrúe un prototipo que dá solución a un problema técnico, mediante o proceso de resolución de problemas tecnolóxicos.	Constrúe un prototipo que dá solución a un problema técnico de maneira autónoma.	Constrúe un prototipo que dá solución a un problema técnico, en ocasión de maneira guiada.	Constrúe un prototipo que dá solución a un problema técnico, case sempre de maneira guiada.	Non constrúe nin se interesa pola fabricación de prototipos.	CMCT, CAA, CSIEE

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

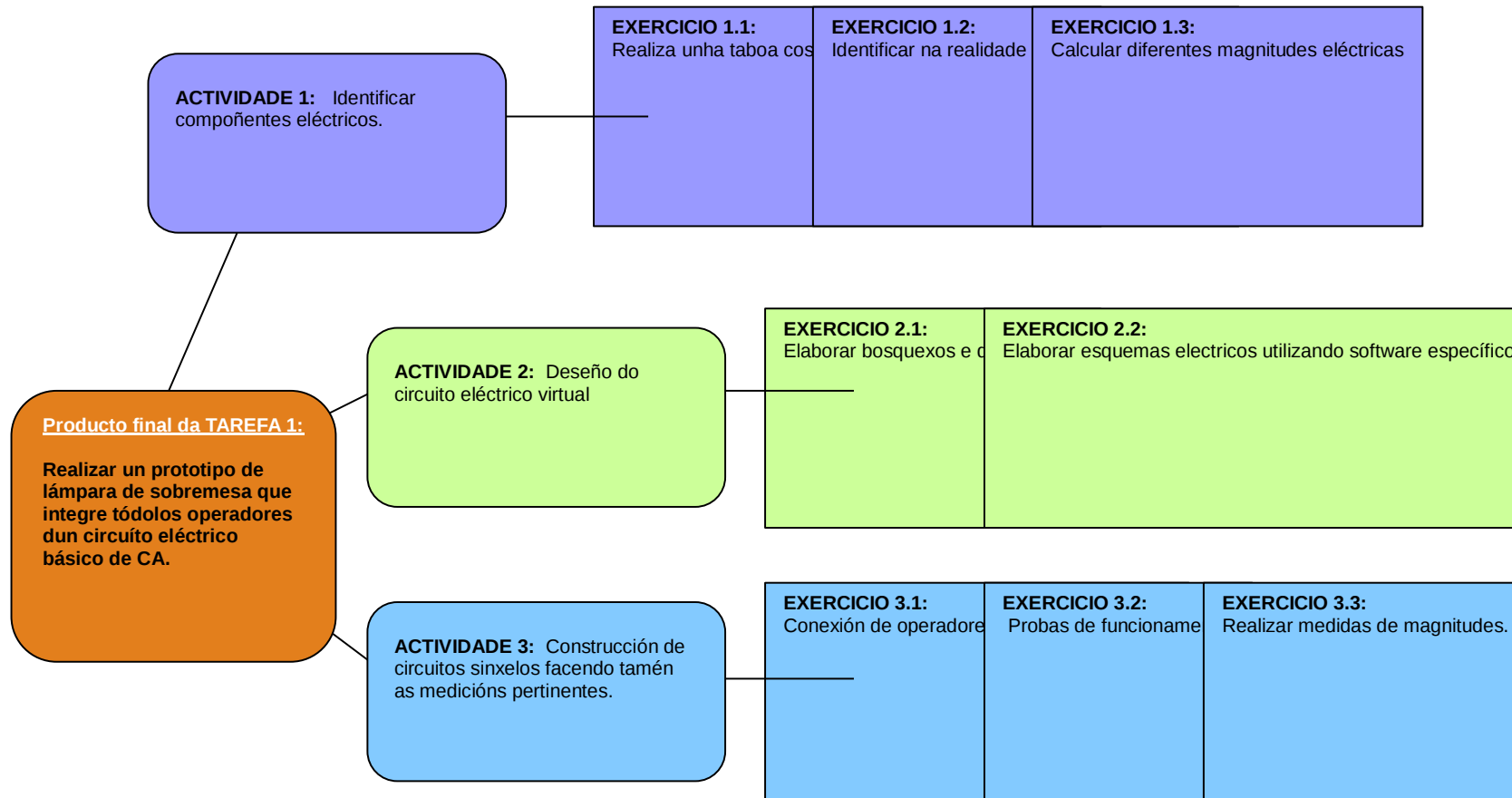
Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto final a deseñar desperta interese no alumnado e resulta motivador.	(Elaboraríanse a partir da análise dos aspectos anteriores)	(Elaboraríanse a partir da análise das reflexións anteriores)
A metodoloxía seguida foi axeitada para a adquisición dos estándares		
A estrutura e a temporalización das actividades e exercicios foron adecuados.		
Os recursos materias axeitados.		
O/A docente xestiona axeitadamente o traballo cooperativo do alumno/a.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar
	- Publicaremos as fotos do proceso de construción no blog de clase.- Amosaremos os prototipos na biblioteca escolar.	

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIONES ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EXERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
3º	TE	a, b, c, d, e, f, g, h, m	TE-B1.3-Planificación e construción de prototipos ou maquetas mediante o uso responsable de materiais, ferramentas e técnicas axeitadas. TE-B1.4-Traballo en equipo. Distribución de tarefas e responsabilidades. Seguridade no ámbito de traballo. TE-B1.5-Documentación técnica. Normalización. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación.	TE-B1.2-Realizar as operacións técnicas previstas nun plan de traballo utilizando os recursos materiais e organizativos con criterios de economía, seguridade e respecto polo ambiente, e valorando as condicións do contorno de traballo.	CAA, CSC, CSIEE	3º-TEB1.2.1.-Elabora a documentación necesaria para a planificación da construción do prototipo. 3º-TEB1.2.2.-Constrúe un prototipo que dá solución a un problema técnico, mediante o proceso de resolución de problemas tecnolóxicos. 3º-TEB1.2.3.-Traballa en equipo de xeito responsable e respectuoso.
3º	TE	a, b, f, g, h, l, o		TE-B1.1-Identificar e describir as etapas necesarias para a creación dun produto tecnolóxico desde o seu deseño ata a súa comercialización, investigar a súa influencia na sociedade e propor melloras desde o punto de vista tanto da súa utilidade como do seu posible impacto social.	CCL, CMCT, CD, CAA, CSC, CSIEE, CCEC	3º-TEB1.1.1.-Deseña un prototipo que dá solución a un problema técnico, mediante o proceso de resolución de problemas tecnolóxicos.
3º	TE	b, e, f, h, o	TE-B2.2-Documentación técnica asociada a un produto tecnolóxico. Aplicacións informáticas de deseño gráfico por computador ou de simulación.	TE-B2.2-Explicar, mediante documentación técnica, as fases dun produto desde o seu deseño ata a súa comercialización.	CCL, CMCT, CD, CAA	3º-TEB2.2.1.-Produce os documentos relacionados cun prototipo empregando software específico de apoio.
3º	TE	b, f, h, o	TE-B4.1-Efectos da corrente eléctrica. Lei de Joule.	TE-B4.1-Relacionar os efectos da enerxía eléctrica e a súa capacidade de conversión noutras manifestacións enerxéticas.	CCL, CMCT	3º-TEB4.1.1.-Explica os principais efectos da corrente eléctrica e a súa conversión.
3º	TE	b, f	TE-B4.2-Circuíto eléctrico: magnitudes eléctricas, elementos, funcionamento e simboloxía. Lei de Ohm. TE-B4.3-Instrumentos de medida das magnitudes eléctricas básicas.	TE-B4.2-Experimentar con instrumentos de medida e obter as magnitudes eléctricas básicas.	CMCT	3º-TEB4.2.1.-Utiliza os instrumentos de medida para coñecer as magnitudes eléctricas de circuitos básicos. 3º-TEB4.2.2.-Calcula as magnitudes eléctricas básicas en circuitos eléctricos sinxelos.

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: EL BARROCO

DEPARTAMENTO DE LENGUA Y LITERATURA CASTELLANA

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	El Barroco				
Áreas traballadas:	Lengua y literatura castellana	Nivel:	Bachillerato	Curs o:	1º
Mestres/as implicados/as:	Juana Millán				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

Esta unidad tratará de acercar el siglo XVII a los alumnos de 1º de Bachillerato: 1º.- La Historia 2º.- El pensamiento 3º.- La economía y el progreso. 4º.- La sociedad, la cultura y el arte de la época. 5º.- La Literatura

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

Las 3 sesiones de clase durante un mes y medio: aproximadamente de 15 a 18 horas lectivas

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa **nomenclatura e numeración indicada na programación de ciclo e aula**, baseada no decreto 330/2009, do 4 de xuño polo que se establece o currículo de educación infantil, na comunidade autónoma de Galicia. Os **obxectivos** poden atoparse nas concrecións curriculares das citadas programacións, relacionados cos diferentes criterios.

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	A través de la lectura de diversos tipos de textos escritos durante el siglo XVII llegar a a conocer la época .						
Competencias clave:	X		X	X	X	X	X
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1		Exercicio 1.1		Exercicio 1.2	
Descrición:		Descrición		Descrición	
Conocer las pautas elementales para hacer un comentario de texto		Lectura comprensiva de una guía de un comentario de texto		Aplicar dichas pautas a un texto narrativo	
		Contidos:		Contidos:	
		LCL-B1.1(1º), LCL-B2.4(1º),		LCL-B2.4(1º), LCL-B3.11(1º), LCL-B4.2(1º), LCL-B4.3(1º), LCL-B4.4(1º),	
Criterios de avaliación:					
LCL-B1.1, LCL-B2.4, LCL-B3.1, LCL-B3.5., LCL-B4.1, LCL-B4.2, LCL-B4.3,					
Estándares de aprendizaxe:					
1º-LCLB1.1.3, 1º-LCLB2.4.1, 1º-LCLB2.4.2, 1º-LCLB2.4.3, 1º-LCLB2.4.4, 1º-LCLB3.1.1, 1º-LCLB3.1.2, 1º-LCLB3.5.1, 1º-LCLB4.1.1, 1º-LCLB4.2.2, 1º-LCLB4.3.1,					
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual				

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptores	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	---	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
LCL-B3.1	1º-LCLB3.1.2 - Utiliza a terminoloxía gramatical adecuada para a explicación lingüística dos textos.	Uso correcto de tecnicismos lingüísticos y literarios	Uso aceptable de tecnicismos lingüísticos y literarios	Uso escaso de tecnicismos lingüísticos y literarios	Uso deficiente de tecnicismos lingüísticos y literarios	CCL
LCL-B3.5.	1º-LCLB3.5.1 - Incorpora os procedementos de cohesión textual na súa propia produción oral e escrita	Se expresa con la coherencia y la cohesión adecuada a su edad y al nivel educativo	Se expresa con coherencia y cohesión inferior adecuada a la edad y el nivel educativo	Se expresa con una coherencia y una cohesión muy alejada de su edad y de su nivel educativo	No se expresa con la coherencia y la cohesión adecuada a la edad y el nivel educativo	CCL
LCL-B4.1	1º-LCLB4.1.1 - Le e analiza fragmentos e obras significativas desde a Idade Media ao século XIX.	Lee con claridad y fluidez textos de todas las épocas y los analiza con precisión y claridad	Lee con mediana claridad y fluidez textos de todas las épocas y los analiza con precisión y claridad	Lee con escasa claridad y fluidez textos de todas las épocas y los analiza con poca precisión y claridad	Lee con muchas dificultades textos de todas las épocas y los analiza con muchas deficiencias e imprecisiones	CCEC

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto final a deseñar desperta interese no alumnado e resulta motivador. A metodoloxía seguida foi axeitada para a adquisición dos estándares A estrutura e a temporalización das actividades e exercicios foron adecuados.		
Os recursos materias axeitados.		
O/A docente xestiona axeitadamente o traballo cooperativo do alumno/a.		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
1º	LCL	a, e, g, m	LCL-B1.1-Comunicación oral non espontánea no ámbito educativo: o seu proceso e a situación comunicativa.	LCL-B1.1-Expor oralmente un tema especializado con rigor e claridade, documentándose en fontes diversas, organizando a información mediante esquemas, seguindo unha orde preestablecida e utilizando as técnicas de exposición oral e as tecnoloxías da información e da comunicación.	CAA	1º-LCLB1.1.3-Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.) empregando un léxico preciso e especializado e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.
1º	LCL	b, e, g, h	LCL-B2.4-Procedementos para a obtención, o tratamento e a avaliación da información procedente de fontes impresas e dixitais. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.	LCL-B2.4- Realizar traballos de investigación sobre temas do currículo ou da actualidade social, científica ou cultural, planificando a súa realización, obtendo a información de fontes diversas e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, a súa avaliación e a súa mellora.	CD	1º-LCLB2.4.1-Realiza traballos de investigación planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, organizando a información en función dunha orde predefinida, revisando o proceso de escritura para mellorar o produto final e chegando a conclusións persoais. 1º-LCLB2.4.2-Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas e avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo. 1º-LCLB2.4.3-Respecta as normas de presentación de traballos escritos (organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina e bibliografía). 1º-LCLB2.4.4-Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a realización, a avaliación e a mellora de textos escritos propios e alleos.
1º	LCL	d, e	LCL-B3.11-Recoñecemento e explicación das propiedades textuais. Os seus procedementos. Modalidade.	LCL-B3.5.-Aplicar os coñecementos adquiridos para a elaboración de discursos orais ou escritos con adecuada coherencia e cohesión.	CSC	1º-LCLB3.5.1-Incorpora os procedementos de cohesión textual na súa propia produción oral e escrita
1º	LCL	d, h, i, c	LCL-B4.2-Análise de fragmentos ou obras completas significativas desde a Idade Media ao século XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autora, e constatando a evolución histórica de temas e formas.	LCL-B4.2- Ler e analizar fragmentos ou obras completas significativas desde a Idade Media ao século XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.	CCEC	1º-LCLB4.2.2-Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas
1º	LCL	d, h, i, m	LCL-B4.3-Desenvolvemento da autonomía de lectura e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas. LCL-B4.4-Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	LCL-B4.3- Interpretar criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	CCEC	1º-LCLB4.3.1-Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas desde a Idade Media ao século XIX.

1º	LCL	d, i		LCL-B4.1- Realizar o estudo das obras máis representativas da literatura española desde a Idade Media ata o século XIX a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	CCEC	1º-LCLB4.1.1-Le e analiza fragmentos e obras significativas desde a Idade Media ao século XIX.
1º	LCL	d,e		LCL-B3.1-Aplicar sistematicamente os coñecementos sobre as categorías gramaticais na realización, autoavaliación e mellora dos textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	CCL	1º-LCLB3.1.1-Revise e mellora textos orais e escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando incorreccións de concordancia, ré- xime verbal, ambigüidades semánticas, etc. 1º-LCLB3.1.2-Utiliza a terminoloxía gramatical adecuada para a explicación lingüística dos textos.

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: Exposición reino vexetal

DEPARTAMENTO DE BIOLOXÍA E XEOLOXÍA

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	Exposición sobre o reino vexetal 1º eso				
Áreas traballadas:	Bioloxía e xeoloxía	Nivel:	eso	Curs o:	1º
Mestres/as implicados/as:	Alberte Rodríguez de B.				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

Elaboraranse todos os materiais necesarios para realizar unha exposición no centro educativo sobre o reino vexetal. Na exposición tratarase todo o relacionado co reino vexetal: características xerais do reino, grupos nos que se clasifican os vexetais e características de cada un. Elaboraranse paneis coa información máis relevante e nos que aparecerá a información dunha maneira gráfica e atractiva. Por último, escolleranse os materiais (exemplares de cada grupo vexetal, sementes, flores...) que serán presentados en cada un dos postos da exposición. Nesta UDI traballaranse os estándares da materia de bioloxía e xeoloxía de 1º eso correspondentes o bloque de contidos 3 que se inclúen nas unidades didácticas 5 e 7 da programación didáctica da presente materia.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

A presente unidade didáctica desenvolverase durante a 3ª avaliación. Adicaranse as catro sesións semanais da materia durante 3 semanas.

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa nomenclatura e numeración indicada no currículo de Educación Secundaria publicado no decreto 86/2015 - DOG 29/06/2015

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	Elaboraranse todos os materiais necesarios para realizar unha exposición no centro educativo sobre o reino vexetal. Na exposición trátaranse todo o relacionado co reino vexetal: características xerais do reino, grupos nos que se clasifican os vexetais e características de cada un. Elaboraranse paneis coa información máis relevante e nos que aparecerá a información dunha maneira gráfica e atractiva. Por último, escóllense os materiais (exemplares de cada grupo vexetal, sementes, flores...) que serán presentados en cada un dos postos da exposición.						
Competencias clave:	X		X	X		X	
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1		Exercicio 1.1	Exercicio 1.2	Exercicio 1.3
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición
Elaborar un boceto que inclúa todos os elementos que recollerá a exposición de cada un dos grupos: número de paneis informativos, información que recollerá cada un, imaxes...		Lectura da información do libro de texto, revistas de divulgación científica, webs... sobre os contidos teóricos a traballar na exposición	Seleccionar a información que vai ser empregada para a elaboración dos paneis informativos da exposición	Selección de imaxes a empregar nos carteis de información.
Criterios de avaliación:		Contidos:	Contidos:	Contidos:
BX-B1.1, BX-B1.2, BX-B3.2, BX-B3.3, BX-B3.5,		BX-B1.1(1º), BX-B1.2(1º), BX-B1.3(1º),	BX-B1.1(1º), BX-B1.2(1º), BX-B1.3(1º),	BX-B1.1(1º), BX-B1.2(1º), BX-B1.3(1º),
Estándares de aprendizaxe:				
1º-BXB1.1.1, 1º-BXB1.2.1, 1º-BXB1.2.2, 1º-BXB3.2.1, 1º-BXB3.3.1, 1º-BXB3.5.1, 1º-BXB3.5.2,				
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos
		Un ordenador con conexión a internet por grupo, libro de texto, revista de divulgación, enciclopedias...	Os exercicios serán desenvolto en parte de forma individual e en parte (posta en común da información atopada e toma de decisión) en pequeno grupo (4-5 persoas)	2-3 sesións na biblioteca do centro.
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual			

Actividade 2		Exercicio 2.1		Exercicio 2.2		Exercicio 2.3			
Descrición:		Descrición		Descrición		Descrición			
Elaboración dos paneis informativos que serán expostos por cada grupo. Terán que ser gráficos e atractivos.		Resumir a información dos contidos tratados na exposición a partir da información seleccionada na actividade 1.		Imprimir ou debuxar as imaxes, gráficos... que se incluírán na exposición.		Montar os paneis informativos cos cadros de información e as imaxes seleccionadas			
Criterios de avaliación:		Contidos:		Contidos:		Contidos:			
BX-B1.1, BX-B1.2, BX-B3.2, BX-B3.3, BX-B3.5,		BX-B1.1(1º), BX-B1.3(1º), BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),		BX-B1.1(1º), BX-B1.3(1º), BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),		BX-B1.1(1º), BX-B1.3(1º), BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),			
Estándares de aprendizaxe:									
1º-BXB1.1.1, 1º-BXB1.2.1, 1º-BXB1.2.2, 1º-BXB3.2.1, 1º-BXB3.3.1, 1º-BXB3.5.1, 1º-BXB3.5.2,									
Modelos de pensamento		Modelos de ensinanza		Recursos didácticos		Agrupamentos		Escenarios e tempos	
				Todo o que precisen para a elaboración dos paneis informativos.		Pequenos grupos de traballo (4-5 persoas)		4 sesións na aula	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo		Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual							

Actividade 3		Exercicio 3.1		Exercicio 3.2	
Descrición:		Descrición		Descrición	
Preparación da exposición no espacio habilitado para este fin		Selección de elementos a empregar na exposición (froitos, flores, piñas, follas de exemplares característicos...)		Disposición dos elementos da exposición no espacio proporcionado a cada grupo.	
Criterios de avaliación:		Contidos:		Contidos:	
BX-B1.1, BX-B1.2, BX-B3.2, BX-B3.3, BX-B3.5, BX-B3.6,		BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),		BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),	
Estándares de aprendizaxe:					
1º-BXB1.1.1, 1º-BXB1.2.1, 1º-BXB1.2.2, 1º-BXB3.2.1, 1º-BXB3.3.1, 1º-BXB3.5.1, 1º-BXB3.5.2, 1º-BXB3.6.1,					
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	
			Pequenos grupos de traballo (4-5 persoas)	2 sesións	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialóxico, personal-individual				

Actividade 4		Exercicio 4.1	Exercicio 4.2	Exercicio 4.3	Exercicio 4.4	Exercicio 4.5
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición	Descrición	Descrición
Completar as fichas de cuestións sobre o reino vexetal visitando a exposición		Cuestións xerais sobre o reino vexetal: nutrición, principais grupos, reprodución...	Cuestións sobre os musgos e as plantas hepáticas	Cuestións sobre os fentos	Cuestións sobre as ximnospermas	Cuestións sobre as anxiospermas
Criterios de avaliación:		Contidos:	Contidos:	Contidos:	Contidos:	Contidos:
BX-B1.1, BX-B1.2, BX-B3.1, BX-B3.2, BX-B3.3, BX-B3.5, BX-B3.6,		BX-B1.1(1º), BX-B1.3(1º), BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),	BX-B1.1(1º), BX-B1.3(1º), BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),	BX-B1.1(1º), BX-B1.3(1º), BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),	BX-B1.1(1º), BX-B1.3(1º), BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),	BX-B1.1(1º), BX-B1.3(1º), BX-B3.1(1º), BX-B3.2(1º), BX-B3.6(1º),
Estándares de aprendizaxe:						
1º-BXB1.1.1, 1º-BXB1.2.2, 1º-BXB3.1.1, 1º-BXB3.2.1, 1º-BXB3.3.1, 1º-BXB3.5.1, 1º-BXB3.5.2, 1º-BXB3.6.1,						
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos		Agrupamentos		Escenarios e tempos
		A exposición sobre o reino vexetal		Actividade individual		2 sesións na aula
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congnitivo-constructivo, social: cooperativo, dialóxico, personal-individual					

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptorios	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	--	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
BX-B1.1	1º-BXB1.1.1. - Identifica os termos máis frecuentes do vocabulario científico, e exprésase de xeito correcto tanto oralmente como por escrito.	Exprésase de xeito correcto tanto oralmente como por escrito empregando vocabulario científico técnico	Exprésase de xeito correcto tanto oralmente como por escrito, pero comete certas imprecisións	Exprésase, en xeral, de xeito correcto tanto oralmente como por escrito, pero comete abundantes imprecisións sen erros graves.	Non se expresa correctamente nin oralmente nin por escrito. Comete abundantes imprecisións e erros.	CCL CMCT
BX-B1.2	1º-BXB1.2.1 - Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes.	Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico perfectamente a partir da utilización de diversas fontes. Integrándoa e elaborando a súa propia información.	Procura e selecciona a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes. Con escasa elaboración propia.	Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes de forma básica e sen elaborar a información.	Non procura nin selecciona información de carácter científico.	CD CAA
BX-B1.2	1º-BXB1.2.2 - Transmite a información seleccionada de xeito preciso, utilizando diversos soportes.	Transmite a información de xeito preciso, claro e con fluidez.	Transmite a información de forma medianamente precisa, clara e con fluidez.	Transmite a información con abundantes imprecisións, pero en xeral enténdese a información.	Non transmite a información ou faino sen coherencia sen fluidez e/ou sen precisión.	CD CCL

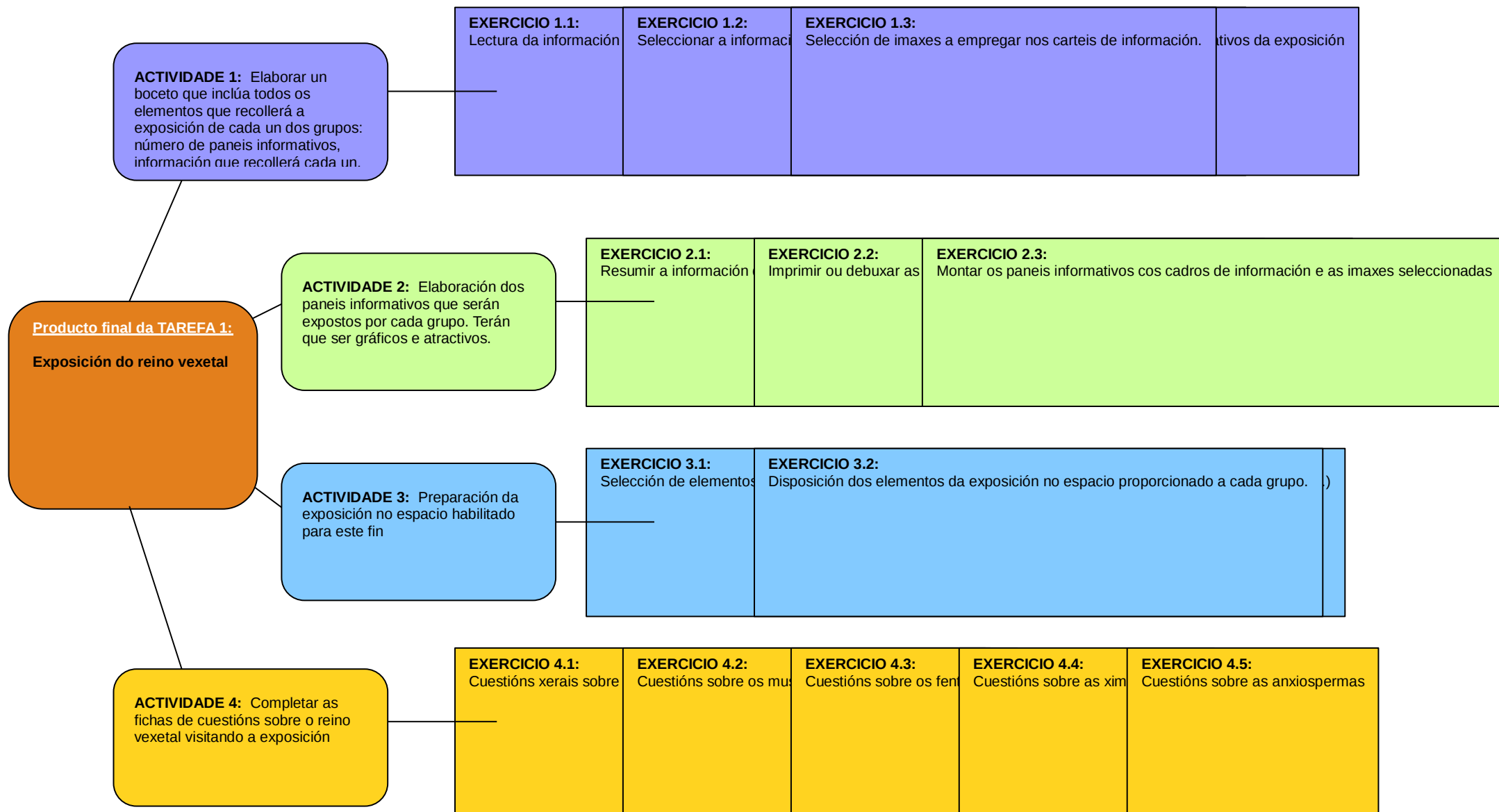
BX-B3.2	1º-BXB3.2.1 - Identifica e recoñece exemplares característicos de cada un destes grupos, e salienta a súa importancia biolóxica.	Identifica todo tipo de exemplares tipo dos distintos grupos de plantas e valora a súa importancia.	Identifica case todos os exemplares tipo e recoñece a súa importancia.	Recoñece algúns exemplares característicos de cada grupo de plantas.	Non recoñece os distintos tipos de plantas ou comete abundantes erros.	CMCT
BX-B3.3	1º-BXB3.3.1 - Discrimina as características xerais e singulares de cada grupo taxonómico.	Describe as características xerais e singulares do reino das plantas	Recoñece as principais características do reino das plantas	Diferencia as características básicas do reino das plantas	Non diferencia as características básicas do reino das plantas.	CMCT
BX-B3.5	1º-BXB3.5.1 - Detalla o proceso da nutrición autótrofa e relación coa súa importancia para o conxunto de todos os seres vivos.	Detalla o proceso de nutrición autótrofa describindo e valorando a súa importancia.	Coñece o proceso de nutrición autótrofa e a súa importancia	Coñece os aspectos básicos da nutrición autótrofa	Non coñece os aspectos básicos da nutrición autótrofa.	CMCT
BX-B3.5	1º-BXB3.5.2 - Describe as características xerais e singulares dos principais grupos de plantas.	Describe e diferencia perfectamente as características xerais e singulares de todos os grupos de plantas	Describe as principais características dos grupos de plantas	Describe algunhas das características dos grupos de plantas	Non describe nin diferencia as características dos grupos das plantas	CMCT

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto social relevante constitúe un elemento motivador para o proceso de aprendizaxe do alumnado. A descripción das actividades e dos exercicios é clara e conducen a acadar o produto social relevante.		
O desenvolvemento da UDI leva á adquisición dos estándares de aprendizaxe programados. Os recursos materiais e temporais empregados son axeitados para a realización da UDI na súa totalidade. A/O docente xestiona adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado.		
A UDI permite unha atención educativa personalizada e unha aprendizaxe inclusiva do alumnado con NEAE.		

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIÓNS ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EXERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
1º	BX	b e f g h m o	BX-B1.2-Metodoloxía científica: características básicas. BX-B1.3-Experimentación en bioloxía e xeoloxía: obtención, selección e interpretación de información de carácter científico a partir da selección e a recollida de mostras do medio natural ou doutras fontes.	BX-B1.2- Procurar, seleccionar e interpretar a información de carácter científico, e utilízala para formar unha opinión propia, expresarse con precisión e argumentar sobre problemas relacionados co medio natural e a saúde.	CD CAA	1º-BXB1.2.2-Transmite a información seleccionada de xeito preciso, utilizando diversos soportes. 1º-BXB1.2.1-Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes.
1º	BX	b e g		BX-B3.6-Utilizar claves dicotómicas ou outros medios para a identificación e a clasificación de animais e plantas.	CAA	1º-BXB3.6.1-Clasifica e identifica animais e plantas a partir de claves de identificación.
1º	BX	f l m		BX-B3.1-Recoñecer a importancia da biodiversidade e as características morfolóxicas principais dos grupos taxonómicos.	CCEC CMCT	1º-BXB3.1.1-Estima a importancia da biodiversidade e aplica criterios de clasificación dos seres vivos, relacionando os animais e as plantas máis comúns co seu grupo taxonómico.
1º	BX	f m	BX-B3.1-Concepto de biodiversidade. Importancia da biodiversidade. BX-B3.2-Sistemas de clasificación dos seres vivos. Concepto de especie. Nomenclatura binomial.	BX-B3.3-B3.3. Describir as características xerais dos grandes grupos taxonómicos e explicar a súa importancia no conxunto dos seres vivos. Describir as características xerais dos grandes grupos taxonómicos e explicar a súa importancia no conxunto dos seres vivos.	CMCT	1º-BXB3.3.1-Discrimina as características xerais e singulares de cada grupo taxonómico.
1º	BX	f m	BX-B3.6-Plantas: brións, feitos, ximnospermas e anxiospermas. Características principais, nutrición, relación e reprodución.	BX-B3.5-Coñecer e definir as funcións vitais das plantas e a súa importancia para a vida, e caracterizar os principais grupos de plantas.	CMCT	1º-BXB3.5.1-Detalla o proceso da nutrición autótrofa e relación coa súa importancia para o conxunto de todos os seres vivos. 1º-BXB3.5.2-Describe as características xerais e singulares dos principais grupos de plantas.
1º	BX	f		BX-B3.2-Categorizar os criterios que serven para clasificar os seres vivos e identificar os principais modelos taxonómicos aos que pertencen os animais e as plantas máis comúns.	CMCT	1º-BXB3.2.1-Identifica e recoñece exemplares característicos de cada un destes grupos, e salienta a súa importancia biolóxica.
1º	BX	h o	BX-B1.1-O vocabulario científico na expresión oral e escrita.	BX-B1.1- Utilizar adecuadamente o vocabulario científico nun contexto preciso e adecuado ao seu nivel	CCL CMCT	1º-BXB1.1.1-Identifica os termos máis frecuentes do vocabulario científico, e exprésase de xeito correcto tanto oralmente como por escrito.

UNIDADE DIDÁCTICA INTEGRADA: Que é o coñecemento?

DEPARTAMENTO DE FILOSOFÍA

1.1- IDENTIFICACIÓN

Título da U.D.I.:	Que é o Coñecemento?				
Áreas traballadas:		Nivel:	Bacharelato	Curs o:	1º
Mestres/as implicados/as:	Mestre de filosofía, mestre de informática				

1.2- DESCRICIÓN E XUSTIFICACIÓN

Nesta tarefa o alumnado realizará un blog sobre o tema do coñecemento. O blog incluírá contidos gráficos e de postcad sobre o problema filosófico do coñecemento. Esta unidade está pensada para traballar os estándares dos bloque 3 e bloque 1 do curriculum de Filosofía 1º Bach.(Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato en Galiza)e que están relacionados co tema 1 da programación do Departamento de Filosofía do curso 2015-2016. Estes estándares abordaranse a través da aprendizaxe cooperativa e de traballo en equipo coa intención de fomentar a autonomía e a responsabilidade. No instituto só hai un grupo de 1º de Bach formado por 20 alumn@s dun entorno vilego e rural que dividiremos en 2 subgrupos para mellor elaborar as actividades.

1.3.- TEMPORALIZACIÓN E RELACIÓN CON OUTRAS U.D.I.

O proxecto realizarase na primeira parte do 1º trimestre. Adicaranse as tres horas semanais das que dispón a asignatura durante ao longo dos meses de setembro e outubro

2.- CONCRECIÓN CURRICULAR

Os diferentes elementos do currículo (contidos, estándares e criterios) son indicados coa **nomenclatura e numeración indicada na programación de ciclo e aula**, baseada no [decreto 330/2009](#), do 4 de xuño polo que se establece o currículo de educación infantil, na comunidade autónoma de Galicia. Os **obxectivos** poden atoparse nas concrecións curriculares das citadas programacións, relacionados cos diferentes criterios.

2.1.- TAREFA 1

Explicación do produto final: (socialmente relevante)	Nesta tarefa o alumnado realizará un blog sobre o tema do coñecemento. O blog incluírá novas, disertacións, debates e contidos gráficos sobre o problema filosófico do coñecemento.						
Competencias clave:	X		X	X	X	X	X
	CL: Comunicación lingüística	CMCT: Matemática, ciencia e tecnoloxía	CD: Dixital	CAA: Aprender a aprender	CSC: Sociais e cívicas	CSIE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor	CCEC: Conciencia e expresións culturais

2.2.- TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA E ORGANIZACIÓN DA TAREFA 1

Actividade 1		Exercicio 1.1	Exercicio 1.2	Exercicio 1.3	Exercicio 1.4
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición	Descrición
Elaborar unha nova sobre os elementos e graos do coñecemento		Discriminar os elementos do coñecemento en diferentes casos que se lle propoñen	Tipificar os graos de coñecemento (opinión, crenza e saber) presentes endiferentes proposicións que se lles propoñen	Indicar o criterio de verdade presente en diversos enunciados que se lles presentan.	Diferenciar entre argumentos deductivos e inductivos
Criterios de avaliación:		Contidos:	Contidos:	Contidos:	Contidos:
FI-B1.3, FI-B1.4, FI-B3.1, FI-B3.2, FI-B3.4,		FI-B1.3(1º), FI-B3.2(1º),	FI-B1.3(1º), FI-B3.2(1º),	FI-B1.3(1º), FI-B3.1(1º), FI-B3.2(1º), FI-B3.4(1º),	FI-B1.3(1º), FI-B3.1(1º), FI-B3.3(1º), FI-B3.4(1º),
Estándares de aprendizaxe:					
1º-FIB1.3.1, 1º-FIB1.4.1, 1º-FIB3.1.1, 1º-FIB3.2.1, 1º-FIB3.4.3,					
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	
Analítico e reflexivo	Cognitivo-constructivo	Internet, Libro de texto de Filosofía, Dicionarios e manuais de Filosofía	2 grupos: un grupo traballando sobre os elementos; outro sobre os graos	Aula de referencia, aula de informática e biblioteca. 3 sesións	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congñitivo-constructivo, social: cooperativo, dialógico, personal-individual				

Actividade 2		Exercicio 2.1	Exercicio 2.2	Exercicio 2.3	Exercicio 2.4
Descrición:		Descrición	Descrición	Descrición	Descrición
Elaborar un debate grabado en postcad sobre a posibilidade do coñecemento		Distinguir subxectivismo, relativismo e perspetivismo en diferentes casos que se lle propoñen	Achegar exemplos para cada un dos criterios de verdade propostos	Distinguir entre validez e verdade en diferentes proposicións que se lle propoñen	Distinguir os diferentes sentidos de "realidade" (continxente, necesaria, sensible, psíquica, virtual) en diferentes proposicións que se lle propoñen
Criterios de avaliación:		Contidos:	Contidos:	Contidos:	Contidos:
FI-B1.1, FI-B1.2, FI-B1.3, FI-B1.4, FI-B3.1, FI-B3.2, FI-B3.3, FI-B3.7, FI-B4.2,		FI-B1.1(1º), FI-B1.2(1º), FI-B1.3(1º), FI-B3.4(1º), FI-B3.5(1º), FI-B3.7(1º),	FI-B1.2(1º), FI-B1.3(1º), FI-B3.1(1º), FI-B3.5(1º), FI-B3.7(1º),	FI-B1.2(1º), FI-B3.1(1º), FI-B3.3(1º), FI-B3.5(1º), FI-B3.6(1º),	FI-B1.1(1º), FI-B1.2(1º), FI-B1.3(1º), FI-B3.1(1º), FI-B3.2(1º), FI-B3.5(1º), FI-B4.3(1º), FI-B4.6(1º),
Estándares de aprendizaxe:					
1º-FIB1.1.1, 1º-FIB1.2.1, 1º-FIB1.3.1, 1º-FIB1.4.1, 1º-FIB3.1.1, 1º-FIB3.2.1, 1º-FIB3.2.2, 1º-FIB3.3.1, 1º-FIB3.7.1, 1º-FIB4.2.1, 1º-FIB4.2.2,					
Modelos de pensamento	Modelos de ensinanza	Recursos didácticos	Agrupamentos	Escenarios e tempos	
Crítico e deliberativo	Dialóxico	Internet, Libro de texto, Dicionarios e manuais de Filosofía, Aula Virtual	3 Equipos cooperativos: a) elabora debate entre dogmatismo e escepticismo; b) elabora debate entre pragmatismo e perspectivismo.c) elabora debate entre realismo e idealismo	Aula de referencia, aula de informática e biblioteca 4 sesións	
Reflexivo, analítico, lóxico, práctico, sistémico, analóxico, deliberativo, crítico e creativo	Conductual-instructivo, congñitivo-constructivo, social: cooperativo, dialóxico, personal-individual				

3.- AVALIACION:

Non tódolos elementos indicados na concreción curricular anterior serán avaliados nesta UDI, porque serán avaliados noutros momentos do curso, de seguido explicitamos aqueles se avalían e as ferramentas para dita avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Aspectos a observar para a avaliación descriptor	Competencias Clave	Instrumento de avaliación
------------------------	------------	---	-----------------------	------------------------------

3.1- RÚBRICA:

Os seguintes aspectos serán avaliados mediante unha rúbrica

Criterio de avaliación	Estándares	A	B	C	D	Competencias Clave
FI-B1.2	1º-FIB1.2.1 - Argumenta e razoa as súas opinións de forma oral e escrita, con claridade e coherencia, e demostrando un esforzo creativo e educativo na valoración persoal dos problemas filosóficos analizados.	Opina, argumenta e contraargumenta	Opina e argumenta	Opina pero non argumenta	Emprega prexuízos e non argumenta	CCL CSC
FI-B1.3	1º-FIB1.3.1 - Selecciona e sistematiza información obtida tanto de libros específicos como de internet, usando as posibilidades das novas tecnoloxías para consolidar e ampliar a información.	Comprende e valora o que selecciona e sistematiza correctamente	Selecciona e sistematiza correctamente	Selecciona pero non sistematiza	Copia literalmente información e non sistematiza ou non relaciona	CD CSC
FI-B1.4	1º-FIB1.4.1 - Elabora con rigor esquemas, mapas conceptuais, táboas cronolóxicas, etc., amosando a	Comprende os eixos conceptuais esquematizados	Elabora con rigor esquemas, mapas conceptuais e taboas	Elabora esquemas, mapas conceptuais e taboas	Non elabora esquemas, nin mapas conceptuais, nin taboas	CAA

FI-B3.1	comprensión dos eixes conceptuais estudados. 1º-FIB3.1.1 - Identifica e expresa de xeito claro e razoado os elementos e as problemáticas que implica o proceso do coñecemento da realidade, como é o dos seus graos, as súas posibilidades e os seus límites.	Valora e comprende de xeito claro e razoado os elementos do coñecemento, os seus graos e os seus límites	Identifica e comprende de xeito claro e razoado os elementos do coñecemento, os seus graos e os seus límites	Identifica pero non comprende de xeito claro e razoado os elementos do coñecemento, os seus graos e os seus límites	Non identifica nin comprende de xeito claro e razoado os elementos do coñecemento,,nin os seus graos,nin os seus límites	CCL
FI-B3.2	1º-FIB3.2.1 - Coñece e explica teorías acerca do coñecemento e a verdade, como son o idealismo, o realismo, o racionalismo, o empirismo, o perspectivismo, o consenso ou o escepticismo, e contrasta semellanzas e diferenzas entre os conceptos clave que manexan.	Coñece, explica e contrasta as diferenzas e semellanzas das tªs do coñecemento	Coñece e explica as tªs do coñecemento	Coñece as tªs do coñecemento	Amosa un coñecemento deficiente arredor das tªs do coñecemento	CCEC
FI-B3.3	1º-FIB3.3.1 - Analizar fragmentos de textos breves de Descartes, Hume, Kant, Nietzsche, Ortega y Gasset, Habermas, Popper, Kuhn ou Michel Serres, entre outros.	Distingue tema, tese e argumentos e aporta opinión crítica	Distingue o tema, a tese e os argumentos	Distingue o tema pero non a tese e os argumentos	Non distingue as ideas dos textos (nin tema, nin tese do autor, nin argumentos). Só se limita a repetir oracións presentes no fragmento	CCL
FI-B3.4	1º-FIB3.4.3 - Usa con rigor termos epistemolóxicos como indución, hipotético-dedutivo, método, verificación, predición, realismo, causalidade,	Usa con rigor e distingue con claridade os procedementos de argumentación	Usa con rigor termos epistemolóxicos	Usa termos epistemolóxicos correctamente	Non usa con rigor termos epistemolóxicos	CMCT

	obxectividade, relatividade, caos e indeterminismo, entre outros.					
FI-B3.7	1º-FIB3.7.1 - Identifica e reflexiona de forma argumentada acerca de problemas comúns aos campos filosófico e científico, como son o problema dos límites e as posibilidades do coñecemento, a cuestión da obxectividade e a verdade, a racionalidade tecnolóxica, etc.	Debate criticamente sobre os problemas comúns en materia de coñecemento nos campos filosófico e científico	Identifica e reflexiona de forma argumentada acerca de problemas comúns aos campos filosófico e científico.	Identifica os problemas comúns dos campos científico e filosófico en materia de coñecemento	Non identifica os problemas comúns aos campos científico e filosófico en materia de coñecemento	CMCT

3.2- AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE:

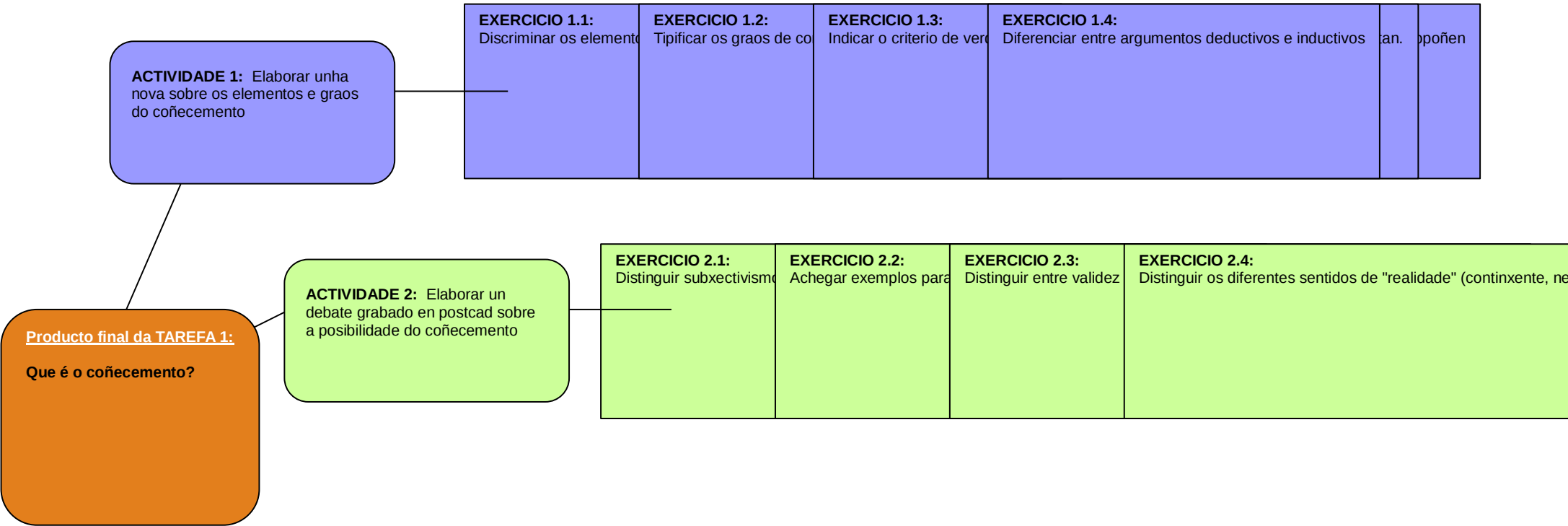
Os seguintes aspectos teranse en conta para a avaliación da práctica docente

Indicadores e aspectos a avaliar	Reflexións tra-la posta en práctica	Proposta de mellora
O produto social relevante contitúe un elemento motivador para o proceso de aprendizaxe do alumnado A descrición das actividades e dos exercicios é clara e conducen a acadar o produto social relevante		
O desenvolvemento da UDI leva á adquisición dos estándares de aprendizaxe programados Os recursos materiais e temporais empregados son axeitados para a realización da UDI na súa totalidade.		
A docente xestiona adecuadamente o traballo cooperativo do alumnado.		
A UDI permite unha atención educativa personalizada e unha aprendizaxe inclusiva do alumnado NEAE		

4.- PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS E COMUNIDADE ESCOLAR:

Participación das familias	Divulgación social da tarefa	Colaboración de recursos externos e comunidade escolar
O alumnado pode recoller pareceres ou opinións dos membros da súa familia para exemplificar ou reforzas algunhas das súas argumentacións e conclusións nas diferentes tarefas que se lle propoñen	No blog de filosofía e na Aula Virtual coa función de "invitados"	Rádios locais da zona para grabar e/ou emitir os podcast de debate

5.- MAPA CONCEPTUAL DE RELACIÓNS ENTRE TAREFA, ACTIVIDADES E EXERCICIOS

6 - ANEXO RESUMO CURRICULAR

Estas son as relacións curriculares traballadas nesta UDI: obxectivo – contido – criterio de avaliación – CC - estándares

Nivel	Área	Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	C.C.	Estándares
1º	FI	b d e		FI-B3.3-Analizar de forma crítica fragmentos de textos significativos sobre a análise filosófica do coñecemento humano, os seus elementos, as súas posibilidades e os seus límites, valorando os esforzos por alcanzar unha aproximación á verdade arredándose do dogmatismo, da arbitrariedade e dos prexuízos.	CCL	1º-FIB3.3.1-Analizar fragmentos de textos breves de Descartes, Hume, Kant, Nietzsche, Ortega y Gasset, Habermas, Popper, Kuhn ou Michel Serres, entre outros.
1º	FI	b e d		FI-B1.2-Argumentar e razoar os propios puntos de vista sobre as temáticas estudadas na unidade, de forma oral e escrita, con claridade e coherencia.	CCL CSC	1º-FIB1.2.1-Argumenta e razoa as súas opinións de forma oral e escrita, con claridade e coherencia, e demostrando un esforzo creativo e educativo na valoración persoal dos problemas filosóficos analizados.
1º	FI	b, d, e, h, m		FI-B1.1-Ler comprensivamente e analizar de forma crítica textos significativos e breves, pertencentes a pensadores/as destacados/as.	CAA	1º-FIB1.1.1-Analiza de xeito crítico textos pertencentes a pensadores/as destacados/as, identifica a problemática e as solucións expostas (distinguindo as teses principais e a orde da argumentación) e relaciona os problemas propostos nos textos co estudado na unidade, e/ou co achegado por outros/as filósofos/as ou correntes, e/ou con saberes distintos da filosofía.
1º	FI	b d e g		FI-B1.3-Seleccionar e sistematizar información obtida de distintas fontes.	CAA	1º-FIB1.3.1-Selecciona e sistematiza información obtida tanto de libros específicos como de internet, usando as posibilidades das novas tecnoloxías para consolidar e ampliar a información.
1º	FI	d e g		FI-B1.4-. Analizar e argumentar sobre formulacións filosóficas, elaborando de xeito colaborativo esquemas, mapas conceptuais, táboas cronolóxicas e outros procedementos útiles, mediante o uso de medios e plataformas dixitais.	CAA	1º-FIB1.4.1-Elabora con rigor esquemas, mapas conceptuais, táboas cronolóxicas, etc., amosando a comprensión dos eixes conceptuais estudados.
1º	FI	d e h g	FI-B3.5-Problema filosófico do coñecemento. FI-B3.6-A verdade como propiedade das cousas. A verdade como propiedade do entendemento: coherencia e adecuación. FI-B3.7-Algúns modelos filosóficos de explicación do coñecemento e o acceso á verdade.	FI-B3.2-Explicar e reflexionar sobre o problema do acceso á verdade, identificando as problemáticas e as posturas filosóficas que xurdiron en torno ao seu estudo.	CD CSC	1º-FIB3.2.1-Coñece e explica teorías acerca do coñecemento e a verdade, como son o idealismo, o realismo, o racionalismo, o empirismo, o perspectivismo, o consenso ou o escepticismo, e contrasta semellanzas e diferenzas entre os conceptos clave que manexan. 1º-FIB3.2.2-Explica e contrasta criterios e teorías sobre a verdade, tanto no plano metafísico como no gnoseolóxico, usando con rigor termos como gnoseoloxía, razón, sentidos, abstracción, obxectividade, certeza, dúbida, evidencia, escepticismo, autoridade, probabilidade, prexuízo, coherencia, adecuación, consenso, incerteza,

						interese, irracional, etc., e construír un glosario de conceptos de xeito colaborativo, usando internet.
1º	FI	d e h i l		FI-B3.4-Coñecer e explicar a función da ciencia, os seus modelos de explicación, as súas características, os seus métodos e a tipoloxía do saber científico, expondo as diferenzas e as coincidencias do ideal e a investigación científica co saber filosófico, como pode ser a problemática da obxectividade ou a adecuación teoría-realidade, argumentando as propias opinións de xeito razoado e coherente.	CMCT	1º-FIB3.4.3-Usa con rigor termos epistemolóxicos como indución, hipotético-dedutivo, método, verificación, predición, realismo, causalidade, obxectividade, relatividade, caos e indeterminismo, entre outros.
1º	FI	d e h	FI-B3.1-Teoría do coñecemento. FI-B3.2-Graos e ferramentas do coñecer: razón, entendemento e sensibilidade. FI-B3.3-Abstracción. FI-B3.4-Problemas implicados no coñecer: posibilidades, límites e intereses; o irracional.	FI-B3.1-Coñecer de modo claro e ordenado as problemáticas implicadas no proceso do coñecemento humano, analizadas desde o campo filosófico, os seus graos, as ferramentas e as fontes, e expor por escrito os modelos explicativos do coñecemento máis significativos.	CCL	1º-FIB3.1.1-Identifica e expresa de xeito claro e razoado os elementos e as problemáticas que implica o proceso do coñecemento da realidade, como é o dos seus graos, as súas posibilidades e os seus límites.
1º	FI	d e h	FI-B4.3-Interrogación metafísica sobre a verdadeira realidade: problema da aparencia e a realidade. FI-B4.6-Necesidade de categorizar racionalmente o real.	FI-B4.2-Coñecer e explicar, desde un enfoque metafísico, os principais problemas que presenta a realidade.	CAA	1º-FIB4.2.1-Describe as principais interpretacións metafísicas e os problemas que suscita o coñecemento metafísico da realidade. 1º-FIB4.2.2-Comprende e utiliza con rigor conceptos metafísicos como ser, sistema metafísico, realidade, aparencia, materia e espírito, unidade, dualidade, multiplicidade, devir, necesidade, continxencia, transcendencia, categoría e abstracción, materialismo, espiritualismo, existencialismo ou esencialismo, entre outros.
1º	FI	d e h i g l		FI-B3.7-Entender e valorar a relación entre a filosofía e a ciencia.	CD CSC	1º-FIB3.7.1-Identifica e reflexiona de forma argumentada acerca de problemas comúns aos campos filosófico e científico, como son o problema dos límites e as posibilidades do coñecemento, a cuestión da obxectividade e a verdade, a racionalidade tecnolóxica, etc.